

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54, No. 45.
1939. február 25., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

Bucuresti:

A CFR vezérigazgatósága a vasuti hálózat modernizálása céljából nagyszabású tervet dolgozott ki. A vezérigazgatóság hozzájárult a Campia—Brassó közötti vonalon kettős vágány lefektetéséhez. Az előmunkálatokat nagyrészt már befejezték. Ugyancsak megkezdtek a Buzau—Mărăsești, Adjud—Veresti, București—Fetesti, București—Pitești, Pitești—Piatra Olt között lefektetett vasutvonalakat. A Prahova völgyében, Posadana és Valea Larganál új állomást építenek.

Vatikánváros:

Ma bontották fel XI. Pius pápa végrendeletét. Az elhunyt szent atya a szentszékre, tehát utódjára hagyta mindazt a vagyont, amelyet ajándékok, vagy hagyományok alapján szerzett. Személyes vagyonából a pápa családtagjainak és személyzetének létesített hagyományokat, míg vagyona egy jó részét jótékonycélra hagyta.

Budapest:

A magyar külügyminiszteriumban pénteken délelőtt ünnepélyes formák között írta alá Magyarország a Komintern ellenes egyezményhez való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvet. A külügyminiszteriumba valamivel 11 óra előtt egymásután megérkeztek Farmentini olasz ügyvivő, Ermandsdorf budapesti német követ és Natsumia japán ügyvivő. A diplomatákat Csáky István gróf külügyminiszter fogadta és az ugynevezett Sárga terembe vezette őket, ahol a magyar külügyminiszterium több magasrangú tisztviselője is jelen volt. Rövid eszmecsere után a magyar külügyminiszter és a három külügyi megbízott a nagy tanácsterembe vonultak és itt folyt le a jegyzőkönyvek aláírása. Magyar, olasz, német és japán nyelven négy-négy példányban készült el a jegyzőkönyv. Utána Csáky István gróf mondott beszédet a megjelentekhez. Közölte, hogy öröme szolgál az, hogy a magyar kormány nevében az egyezményt aláírta. Ez az egyezmény nemcsak a bolsevista ellenes paktum rendelkezéseinek jelképe, hanem annak az őszinte barátságának is, amelyet Magyarország érez Németország, Olaszország és Japán iránt. Védekezés ez, amely nem irányul egyetlen állam ellen sem, hanem ezt kizárólag önvédelemnek lehet tekinteni az ellen, hogy a bolsevizmus befészkelte magát más államok belételeibe. Beszéde végén a magyar külügyminiszter melegen üdvözölte a három nagyhatalom képviselőjét. A beszédre Ermandsdorf válaszolt, ezután megtörtént a jegyzőkönyvek aláírása. Először a német követ, majd a japán, aztán az olasz ügyvivő írta alá a jegyzőkönyvet, végül pedig Csáky külügyminiszter látta el azokat kézjegyével. Az aláírás mintegy fél óra hosszat tartott, azután a külföldi diplomaták elbucsuztak a külügyminisztertől és eltávoztak a külügyminiszterium palotájából.

Belgrad:

A jugoszláv sajtó jóváhagyólag veszi tudomásul, hogy Jugoszlávia, Románia, Törökország és Görögország jogilag is elismerte Franco kormányát.

Pittsburg:

Herbert Hoover az Egyesült Államok volt köztársasági elnöke tegnap beszédet tartott és éles szavakkal bírálta a Németországban folyó üsdőüldözést. „Most láthatjuk mi az üldözés és mi a keresztény vallás — mondotta Hoover —, aki a japánok ellen is vádat emelt, mert támadó háborút indítottak Kína ellen. Beszédét a következő szavakkal fejezte be: Négy csapás működik együtt a jelenben és pedig a háború, az éhség, a járványok és a halál. Ehhez még egyet hozzátehetünk a túrelmesség nélküli ideológiát. Szomorúsággal kell megállapítanom, hogy az emberiség kétharmada ebben a hibában szenved.

A külföld a Balkán Szövetség tárgyalásairól

A béke politikáját követi a Balkán Szövetség

Bucurestiből jelentik: A L'Ordre bucurestii külön tudósítójának tollából nagy cikket közöl Románia külpolitikájáról. A cikkíró kiemeli Grigore Gafencu külügyminiszternek a most lezajlott Balkán értekezlet ülésén kifejtett politikai tevékenységét és kiragadja ennek a politikának lényegesebb pontjait. Rámutat arra, hogy a mult nehézségei és a jelenlegi komoly helyzet ellenére a Balkán népek megértették az egyesülés szükségességét, hogy ezáltal a rendet biztosítsák, igazságukat megvédjék. A Balkán Szövetség politikája, békepolitika. Bulgária is ráeszmél egyszer, hogy nagy szerep vár rá és remélhető, hogy egy napon megegyezésre jutnak. E célból szükséges a közlekedésnek, a kereskedelmi és kulturális kapcsolatoknak az egész Balkánra kiterjedő kimélyítése. Románia politikája változatlan. Jövőjébe vetett hittel halad a számára kiszabott úton és kizárólag az igazságosság alapján intézi politikáját.

Páris. (Rador.) A Le Temps napi szemléjében hosszabban foglalkozik a Balkán konferenciával, amellyel kapcsolatban megállapítja, hogy a miniszterek behatóan foglalkoztak a spanyol kérdéssel, a fasiszta sajtónak Franciaországgal szemben tanúsított ellenséges magatartásával, valamint a Chamberlain miniszterelnök beszéde következtében előállott új helyzettel. A bucurestii értekezlet véglegesen tisztázta a tagállamoknak ezekben a kérdésekben elfoglalt álláspontját. A tárgyalások fő-

pontját természetesen a közép-európai kérdések alkották, elsősorban pedig az itt történt összeomlás, Csehszlovákia átalakulása után már a második napon fejtődött a kérdés, milyen közvetett, vagy közvetlen kihatással lesz ez az összeomlás a Balkán Szövetség fejlődésére? Vajon a Balkán Szövetség német behatás következtében és a „Drang nach Osten“ elv alapján nem gyöngül-e? Ellent tud-e állani ez a szövetség bármilyen hegemoniának?

A legutóbbi bucurestii értekezlet a legapróbb részletekig foglalkozott ezekkel a kérdésekkel. A hivatalos jelentés csupán arra szorítkozott, hogy kiemelte Gafencu, Markovics, Metaxas, Saracoglu országait érdeklő kérdésekben történt tárgyalásokat és eszmecsereket, valamint, hogy megvizsgálja az általános nemzetközi helyzetet. A négy miniszter álláspontja ezekben az ügyekben azonos. A lap tovább foglalkozik a hivatalos közlemény szövegével és azt írja, hogy nem valószínű, miszerint a három napig tartó tárgyalások eredménye csak általános szempontokra szorítkozott volna. Nyilvánvaló a Német Birodalomnak és Olaszországnak az a törekvése, hogy befolyást gyakoroljanak a kontinensnek ezen a részén is, hogy ezáltal ezeket az országokat is a Róma—Berlin tengely felé térítsék. A dunai álfajok védelmük, valamint politikai és gazdasági függetlenségük megvédése érdekében szükségesnek látták a minél szorosabb együttműködést, hogy ezáltal mentesítsék országukat idegen befolyás alól.

Daladier hétfőn javaslatot tesz kormányának Franco elismerésére

Uj spanyol nemzeti támadás indul

Rómából jelentik: A Messagero Spanyolországba küldött tudósítójának jelentése közli, hogy a nemzeti spanyol politikai körök véleménye szerint az új nemzeti támadás már nem késik sokáig, hacsak be nem következik a köztársaságiak teljes összeomlása. Hír szerint a nemzeti csapatok egyszerre indítják meg a támadást Madrid, Valencia és a köztársaságiak kezén levő többi nagyobb városok ellen. Úgy tudják, hogy a támadást már szombaton indítja meg Franco és abban részt vesz 800.000 ember és több mint 500 repülőgép.

A Le Matin római tudósítója jelenti: Ismeretes, hogy az angol kormány végleg elhatározta Franco kormányának elismerését és e célból Corbin londoni francia nagykövettel közölték, hogy a külügyi hivatal csütörtökön akarja bejelenteni ezt a ténnyt, sőt maga Chamberlain miniszterelnök készült arra, hogy a nagyfontosságú bejelentést megtegye. Daladier azon kívánságát fejezte ki, hogy még egy utolsó kísérletet kíván tenni az ellenségeskedések megszüntetésére Spanyolországban, hogy ilyen

módon politikai ellenfelei ne kifogásolhassák Franco kormányának francia részről történő elismerését. Az angol kormány eleget tett Daladier kérelmének és a csütörtökre tervezett bejelentést elhalasztotta, úgy hogy Franco kormányának elismerése angol részről a jövő hét első napjaiban fog megtörténni.

Az ellenzéki pártok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek a spanyol nemzetiek jogi elismerésének megakadályozására. A képviselőház francia—spanyol csoportja elhatározta, hogy a csoport több tagja interpellációt jegyez be és kérni fogja az interpellációk, feletti vita azonnali elrendelését. A Petit Parisien szerint a kormány a képviselőház mai ülésén az interpellációs vita elhalasztását fogja kérni és Daladier miniszterelnök ezzel egyidejűleg felveti a bizalmi kérdést. Politikai körökben kétségtelennek tartják, hogy a ház a bizalmat megszavazza a kormánynak.

A Reuter iroda jelenti: „Illétkes” helyen megcáfolják néhány idegen újságnak azt a hírt, hogy a spanyol nemzeti kormány elisme-

rése előtt az angol és francia kormányok utolsó felhívást bocsátanak ki a fegyverszünet megkötésére. Azt hiszik, hogy az elismerés két-három napon belül megtörténik.

Párisi jelentés szerint a Havas ügynökség úgy tudja, hogy

a francia kormány a hétvégi minisztertanácsban a Franco kormány elismerését határozza el és követet nevez ki Burgosba.

A francia és brit kormányok a spanyol nemzeti kormányt egyidőben ismerik el.

A francia képviselőház ülése

A francia képviselőház délutáni ülésén Heriot elnök a kamarában bejelentette, hogy Forcinel képviselő, a szocialista köztársasági szövetség elnöke sürgős interpellációt nyújtott be a francia—spanyol barátság kérdésében. Daladier miniszterelnök az interpelláció elhárítását kérte és felvetette a bizalmi kérdést. Forcinel képviselő a szószerkekre ment és kifejtette a burgosi kormány jogi elismerése elleni érveket. Véleménye szerint a kamarának minél előbb meg kell ismerni a kormány szándékát. A kérdés kapcsolatos Franciaország biztonságának ügyével. Végül a szónok kijelentette:

— *Amíg olasz és német katonák a nemzeti Spanyolországban vannak, a burgosi kormány foglalt el nem ismerhet.*

A Tábla döntése alapján:

Kuk Jenő vagyonát elkobozták az állam javára

Nagyváradról jelentik: A Tábla tegnap ismételen foglalkozott Kuk Jenő vagyonrevíziós pörével. Mint ismeretes ugyanis, a Tábla mellett működő vagyonrevíziós bizottság megállapította, hogy Kuk Jenő nem tudja kellőképpen igazolni a tulajdonát képező ház vételárának eredetét. A házat hivatalosan 300 ezer leire be-

Ezután Daladier a következő kijelentést tette:

— *Hivatkozom a Londonból érkezett értesülésekre és Berard szenátor megbeszéléseire és közlöm, hogy tervem szerint a hétfői minisztertanácsban aláírom a Franco-kormány jogi elismerését.*

A Press Association jelenti, hogy az angol kormánykörök minden előkészületet megtettek Franco kormányának hivatalosan való elismerésére. Úgy tudják, hogy a jövő hét elején London és Páris közös nyilatkozatra készül. Forma szerint az angol alsóházban Chamberlain miniszterelnök jelenti be Franco tábornok és kormányának elismerését. Londonban már az angol nagykövet személyének kérdésével foglalkoznak. Úgy tudják, hogy Spanyolországot viszont Londonban Alba herceg képviseli majd, aki eddig is Londonban mint Franco megbízottja szerepelt.

Eltűnt Del Vayo a spanyol köztársaság külügyminisztere

London. Del Vayo, a spanyol köztársasági kormány külügyminisztere öt nappal ezelőtt Toulouseból rejtélyes körülmények között eltűnt. Azóta nyoma veszett. Ezt a hírt a német hivatalos távirati ügynökség közli.

csatolték, ezzel szemben a bűnügyi eljárás során 800 ezer lei erejéig rendelték el a házra a bűnügyi zárlatot. A tárgyaláson Kukot dr. Simona György képviselte, míg a kincstár részéről dr. Popescu György állami ügyvéd szólalt fel. A Tábla a tárgyalás után elrendelte Kuk Jenő házának az állam javára való elkobzását.

Utazás a világűrben: 15 perc alatt

Newyork. Az április 30-án megnyíló newyorki világkiállítás egyik legszenzációsabb látványossága „Az idő és tér színháza” lesz. Az a páratlan élmény, amelyet ez a színház fog nyújtani, az amerikai természettudományi múzeum és a Longines-Wittnauer órágyár közös munkájának az eredménye.

A nézőtér fölött 15 méter magasságban hatalmas domb emelkedik, ez szolgál majd az idő és térszínház vetítésvásznául. A nézők kényelmes karosszékekben foglalnak helyet és a karosszé-

kek úgy vannak felállítva, hogy a közönség tekintete a magasba irányuljon. A nézőknek az lesz az érzésük, hogy rakétahajóba ültek, amely szédületes sebességgel bejárja velük a világegyetemet. Az utazás kezdetét rakéták robbanása és szélzúgás vezeti be. A vetítésvásznán Newyork felhőkarcolóinak gyorsan elmaradó vonala tűnik fel. Megjelenik a nap s egyre nagyobbá válik úgy, amint az „utazók” egyre jobban megközelednek. A nap egyszerre teljesen eltűnik és sötétedni kezd. Kigyulladnak a csillagok és a képzeletbeli rakéta

Még csak
www

1 NAPIG

jelentkezhatsz

az aradi magyarság
front-álosztályánál

Teljesítsd
kötelességedet!!!

megérkezik a hold fölé. A rakéta egészen alacsonyra ereszkedik és 2000 méteres képzeletbeli magasságból gyönyörködhetnek a nézők a hold hegyeiben és kráterekben.

Az utazás Innen a Vénuszhoz és a Marshoz vezet, majd sorra következnek a Tejút, az Orion és Szaturnusz. A képzeletbeli rakéta ablakai mellett üstökösök suhannak el és időnként ragyogó meteorok tüzesőjén haladnak át az utazók.

Visszafelé jövet a Föld messze távolban tűnik fel, majd a rakéta „észvesztő sebessége” folytán ilesztően növekedni kezd. Kezdenek kivihetővé válni a kontinensek, feltűnik Amerika, majd kivihetővé válik Newyork is. Öt másodperccel a „megérkezés” előtt már látszik az idő és térszínház kupolája a világkiállítás egyre jobban kibontakozó képe és a páratlan élmény ezzel a képpel ér véget.

Az egész utazás 15 percig tart és az amerikai természettudományi múzeum legkiválóbb tudósai tartják a magyarázó előadásokat. Részletesen elmondanak a közönségnek mindent azokról a csillagokról és bolygókról, amelyeket képzeletbeli utazásuk során felkeresnek.

Több, mint egy esztendőbe telt az időtér színház tervezése és a legszénjálisabb eszközöket használták fel arra, hogy az illuziót minél teljesebbé tegyék. Aki beül az idő-tér-színház nézőterére, valóban úgy érzi, mintha beutazta volna a világegyetemet. A színház körül órákiállítás rendeznek, amely bemutatja az időmérés egész történetét. A nézők eredetiben láthatják a híres utazók és repülők óráinak egész sorát.

A sárga tábla

Irtá: JEAN RAMEAU

Théodore Carbazacq városkájának jötevője volt. Mikor meggazdagodott a disznóval való kereskedésben, saját költségére pompás uszodát építtetett a Disznó-vásártéren, aminek következtében polgártársai, bár még életben, sőt jó erőben volt, a Disznóvásár teret elnevezték Théodore Carbazacq téren.

— Attól a tér még nem változik meg! — mondogatta egy-egy rosszmájú polgártárs a kávéházban, de ez nem zavarta Théodoret, aki felsőbbrendű szellem volt.

A sertésekkel való kereskedés bölcsésé teszi az embert. Théodore úgy találta, ellensége is kell, hogy legyen, ha hírnévre vágyik.

Dicsőségtől csöpögve mindennap sétát tett saját terén és ha elfáradt, leült egy padra, amely néhány méterre állt attól a kék táblától, amely nevét viselte. Minden öt percben véletlenül arra nézett és tuvilági boldogsággal töltötte el nevének látvány a kék táblán. Ezen a padon olvasta el az újságját, itt beszélgetett a munkanéiküliekkel, csevegett a városka előkelő személyiségeivel, a kávéházi konrádokkal.

Olykor egy-egy járókelő véletlenül megszólította:

— A Gambetta térre igyekszem, kérem hol van?

— Amarra, a hidon túl — mutatott ilyenkor a hid felé Carbazacq megvetően — ez itt ugyanis a Théodore Carbazacq tér.

Naponta husszor talált alkalmat, hogy a teret emlegesse és egyszer csak, hogy az idegenforgalom keresztül megismertesse az országot is nevével, Carbazacq-Palace néven szállodát építtetett a térre. Hamarosan megnyílt a környéken a Carbazacq-bár és a Carbazacq Grill Room is. Minthogy már hosszabb idő óta egy touloni lap tudósítója volt, tehát beleszította nevét a tudósításokba is. A városkában ettől kezdve minden rablás, verekedés, gázolás; baleset a Carbazacq téren történt. Ilyen módon neve forgalomba került Dax-Salin-Thermal és Saint-Sever-Cap-de-Gascogne között és aki csak a városkába jött, nem mulasztotta el megsemmélni Carbazacqot kék táblája szomszédságában a padon.

Carbazacq csodálói között azonban nemcsak utasok, utazók és férfiak általában, hanem nők is voltak. Nem egy csinos hölgy megbámulta Carbazacqot az uszodából jövet s egy nap olyan hölgy is volt közöttük, aki valósággal lázba hozta a városka nőitlen férfi lakosságát. A hölgy idegen volt, a kezében sárga könyvet tartott, rövid sétát tett a Carbazacq téren, majd helyet foglalt a Carbazacq-bár terraszán. Carbazacq figyelmét a hölgy a legnagyobb mértékben lekötötte és a terraszon ülő derék polgárok közül is nem egynek megfájdult a nyaka, amint a hölgy platinaszőke hajára és vörösvörös körmére sandított. Carbazacq a hölgy közelében foglalt helyet és néhány elfogulatlan megjegyzés után úgy érezte, megkérdezheti a nevét; a hölgy a könyv címlapjára mutatott:

— Itt a nevem.

— Hogyan, ön irtá a könyvet?

— Igen. És önt hogy hívják, uram?

Carbazacq válasz helyett a kék táblára mutatott.

— Micsoda véletlen — nevetett a hölgy — két közismert név. Az egyik egy sárga táblán, a másik . . .

— Egy kéken — fejezte be a mondatot Carbazacq dagadva a büszkeségtől.

Isten is arra teremtette őket, hogy megértsék egymást. S olyan jól meg is értették egymást, hogy hat hónap múlva férj és feleség voltak. Tökéletes házasság volt. Nagy házat vittek, estélyeket adtak és házukba meghívták a tiszteket Bayonneból és a repülőket Pauból. A fiatal írónót elhalmozták bókokkal és nem egy sziv lángrollobbant a sárgakötésű könyv szerzőjének láttára. A tisztek csapták a szelet és mindegyik megpróbálta a szerencséjét nála. Ki tudja . . .

Egy reggel Carbazacq saját terén ült kedves padján. Egyszerre felnézett újságjából, szeme a kék táblára esett — és elállt a szive verése. A tábla sárga volt! Valaki az éjszaka a táblát sárgára festette.

Mi ez? Nem. Tévedés lehetetlen. A tábla sárga volt.

Néhány nappal később Carbazacq feleségét rajtacsípte egy repülőtisztrel. Minthogy a helyzet félreérthetetlen volt, az asszony nem is próbált tagadni, de egyszerre felcsillant a szeme és elnevette magát:

— Hát igen, bevallom, felszarvaztalak . . . De hol? Megtehettém volna a Joffre uccában, a Gambetta téren, az avenue Victor-Hugon. De nem, én otthon szarvaztalak fel, a Carbazacq-Palace szállodában a Théodore Carbazacq téren . . . Ugy-e, ez kedves volt tőlem? . . . És most csókolj meg!

Érdekes jogi bonyodalmak egy értarcsai birtok körül

Nagyváradról jelentik: Érdekes agrárügyvet tárgyalt tegnap délelőtt a nagyváradai ítélőtábla. Az ügy középpontjában dr. Szücs Géza, értarcsai földbirtokos és felesége állanak, akiknek Értarcsán hatszáz holdas gazdaságuk van. Ezt a birtokot az agrár-reform során a földosztó hatóságok mentesítették a kisajátítás alól, mivel Szücsék közszégi bizonyítvánnyal igazolták, hogy a birtokot maguk művelik és mintagazdálkodást folytattak. Ezt valamennyi felsőbb fórum is tudomásul vette, míg pár évvel ezelőtt az állam ügyvédeknek tudomására jutott, hogy Szücs Géza ügyvédi gyakorlatot folytat és a birtokot bérbeadták, később pedig Lőrincz Sándor és neje értarcsai földbirtokosnak adták el. Ekkor dr. Popescu Aurel, nagyváradai állami ügyvéd, a földművelésügyi minisztérium nevében perújítási kérelmet nyújtott be a zilahai törvényszékhez, ahonnan az iratokat a nagyváradai ítélőtáblához terjesztették fel döntés végett. A Tábla ki is tűzte a tárgyalást, elküldték az idézést is, azonban Szücsék nem találtak, mivel külföldön tartózkodnak. Időközben perbe léptek az értarcsai földigénylők is, dr. Pop Romulus ügyvéd útján és kérték a földnek részükre történő kiosztását, illetve kiutalását. A tegnapi táblai tárgyaláson dr. Popescu Aurel, állami ügyvéd kérte a bíróságot, hogy dr. Szücs Géza részére rendeljenek ki ügygondnokot, dr. Roxin Teodor nagyváradai ügyvéd személyében. Egyben pedig jegyezzék elő a pert az ingatlanra, hogy ne lehessen azt elidegeníteni. A Tábla teljesítette is az állam ügyvédeknek kérését, dr. Roxin Teodor áll kirendelve ügygondnokul, a per feljegyzését javasoló kérést azonban elutasították. A március 29-iki tárgyalásra dr. Szücs Géza jelenlegi debre-

ceni ügyvédet, dr. Roxin Teodor ügygondnok és kifüggesztés útján is megidézik és akkor fognak dönteni az állam perújítási kérvénye felett.

Betiltották Magyarországon a „hungarista” mozgalmat

A Teleki-kormány energikus kézzel vot véget a szélsőséges mozgalmak kilengésének

Budapestről jelentik: A magyar belügyminiszter a pénteki napon kelt rendeletével betiltotta a nemzeti szocialista magyar párt Hungarista mozgalom működését. A párt megalapítója és vezetője Szállasi Ferenc ny. őrnagy volt, aki jelenleg 3 éves fogsázbüntetését tölti a szegedi Csillagbörtönben. A párt jelenlegi vezetője Hubay Kálmán képviselő. A rendőrség a miniszteri betiltó végzés kézhezvétele után ma délelőtt kivonult a párt Andrassy-ut 60. szám alatti helyiségébe az ugynevezett „Zöld Ház”-ba, valamint a kerületi helyiségekbe, a táblákat és feliratokat leszedték és a helyiségeket lepecsételték. Ugyanez történt a vidéken is a vidéki pártközpontokban. Mindenütt lezárták a helyiségeket és a talált iratokat, feljegyzéseket, könyveket lefoglalták.

A kormányintézkedést megelőzőleg Hubay Kálmán képviselő nyilaskeresztes vezér a képviselőházban tartott tegnapi felszólalása során többek között olyan kijelentést tett, hogy a Dohány-uccai bombamerénnyel kapcsolatban néhány előállítás történt és az előállítottak egy új magyar mozgalomhoz tartoztak volna, amivel nyilvánvalóan a Magyar Élet mozgalomra célzott. Illetékes helyen ezzel szemben megállapítják, hogy Hubay állítása nem felel meg a valóságnak, mert az előállítottak közt a Magyar Élet mozgalomhoz tartozó egyének egyáltalán nem szerepeltek.

Budapest. A rendőrség pénteken reggel a magyar főváros 127 különböző pontján karhatalommal szállta meg a párthelyiségeket és hatalmas rendőrautókon vitték el a párthelyiségekben talált iratokat és könyveket. Birtokába vette a rendőrség a taglistát és azokat a rejtélyes kulcsokat is, amelyek az álnéven nyilvántartott és a kormányrendelet által érin tett tagok további névsorának megfejtésére valók. Az Andrassy-uti Hungarista székház előtt már csütörtökön délután két tehergépkocsi állott meg és a házból rengeteg könyvet és iratokat akartak velük elszállítani a Hidegkúti úton levő párthelyiségbe. Utközben azonban a rendőrök feltartóztatták ezeket az autókat és a központi ügyeletre terelték őket. Az iratokat itt lefoglalták és a teherautókat is ott tartot-

ták. A rendőrség a belügyminiszteri rendelkezést a legnagyobb rendben hajtotta végre.

A Magyar Nemzeti Szocialista Párt ugynevezett Hungarista-mozgalmának betiltásáról szóló belügyminiszteri rendelet a következő indoklást fűzi a rendelkezéshez:

A mozgalom vezetőjének és szellemi irányítójának ma is Szállasi őrnagyot kell tekinteni, aki az állam és a társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló büntető miatt jogerősen kiszabott büntetése hatálya alatt áll. A rendőrség nyomozása megállapította, hogy a Hungarista mozgalom és a nemzeti szocialista párt kebelében egy ugynevezett „Fekete Front” nevű szervezkedés folyt, amely titkos alakulatot létesített, amelynek

tagjait nem a nevükkel, hanem számokkal jelölték meg és a szervezet célja karhatalmi szolgálat, nyomozási cselekmények foganatosítása és terrorcselekmények elkövetése volt. Megállapította a rendőrség, hogy ez a szervezkedés rengeteg titkos irattal árasztotta el az ország egész területét, ezenkívül titkos előadásokat és összejöveteleket tartottak. A Dohány-uccai merénnyel kapcsolatban a nyomozás kiderítette, hogy a kérdéses bűncselekményt megelőzően a tettesek a párt központi helyiségében megjelentek és ott vették magukhoz a kézigárdnátokat és úgy mentek el a zsinagóga elé. Mindezek alapján volt kénytelen elrendelni a belügyminisztérium a már ismeretes határozatát.

A Pesti Ujság jelenti: Rácz Kálmán országgyűlési képviselő pénteken délelőtt illetékes ténnyezőkkel közölte, hogy Hungarista párt néven új pártot alapít, amely alkotmányos úton és parlamentáris eszközökkel kívánja szorgosítani a népi demokrácia gondolatát. Az új párt megalakulását Rácz a parlamentben is be akarja jelenteni. Tárgyalások folynak a nyilaspárt képviselő tagjaival, hogy azok is lépjenek be az új pártba. Maga Rácz Kálmán különben szintén a betiltott Hungarista-párt képviselő tagja.

Weidemann, a párisi tömeggyilkos bírál előtt

Halál vár az ötszörös rablógyilkosra, aki örültnek tettei magát

Párisból jelentik: Bizonyára sokan emlékeznek még azokra a vérfagyasztó gyilkosságokra, amelyeket egy Weidemann nevű, Németországból emigrált kereskedő követett el Párisban. A gyilkosságok és a mód, ahogy azokat Weidemann elkövette, világszerte nagy megröbbenést keltettek. A párisi lapok hónapokon át foglalkoztak a büntény ügyében indult nyomozással és az áldozatokról megjelent riportokat és a vizsgálat részleteit az összes lapok átvették.

Weidemann háborzongató cinizmussal végzett áldozataival, többek között Jean de Koven ismert amerikai táncosnővel, akit St. Cloudj kastélyának parkjában ástott el. Az amerikai táncosnőn kívül még négy párisi férfit juttatott a másvilágra Weidemann, valamennyiüket elásta, miután megfojtotta és kirabolta őket.

A tárgyalás iránt, amelyet a versaillesi esküdtseken március 10-én kezdenek meg, óriási érdeklődés nyilvánul meg. A nagyszabású bűnpörben 80 tanut hallgatnak ki. Weidemann védői azt igyekeznek majd bizonyítani, hogy Weidemann nem beszámítható. Ezt a védeke-

zést azonban maga Weidemann nehezítette meg, amikor szökési tervet készített elő, amelyet azonban lelepleztek.

A párisi sajtó egyöntetű véleménye szerint a Párisba emigrált német tömeggyilkosra halál vár.

Elutasította a szenátus Rooseveltt egyik javaslatát

Washingtonból jelentik: A szenátus szerda esti határozata, amellyel elutasította Rooseveltt elnök azon javaslatát, hogy építsék ki a japán vizek szomszédságában levő Guan szigetét hadi- és légiállomástámaszpontokká, nagy meglepetést keltett és azt hiszik, hogy a szavazásnak politikai következményei lesznek.

URANIA premiermozgó: Tel. 12-82

VIVIANE ROMANCE

„Asszonyok bilincsben” című eroikus franc'a filmremekben.

Mérész téma... nagyszabású és élethű rendezés 8-kor mérsékelt helyárrakkal. 5, 7.15, 9.30

Ne féljen...

mert én védem a bőrét!
A legrosszabb időjárástól sincs mit félnie, ha bőrét kimenés előtt NIVEA-val bedörzsöli. Csak a NIVEA tartalmazza az Eucerit bőr-erősítő szert.

Fogalmak tisztázása

a romániai magyar népi egység felállítandó új intézményének szervezési kérdéseiben

Az alábbi cikk a kolozsvári „Keleti Újság” legutóbbi számában látott napvilágot, mint az egykori Magyar Párt hivatalos lapja szerkesztőségének megnyilatkozása a „Magyar Népközösség” szervezési mozgalmanak tárgyában. Tekintettel a cikk feltűnést keltő megállapításaira, teljes terjedelmében adjuk közlése:

— Több oldalról nyilvánult meg az érdeklődés, amely tudni szeretné, hogy milyen álláspontot foglal el a „Keleti Újság” az alakulófélben levő és tulajdonképpen még meg se keresztelt „Magyar Népszövetség”-gel, vagy a „Magyar Népközösség”-gel kapcsolatosan.

Ha részben indokolt és érthető is ez az érdeklődés, ma még korai. Amit ma még a romániai magyarság részére engedélyezett népközösségi szervezetről tudni lehet, édeskevés ahhoz, hogy e komoly és jelentős kérdésben a várakozáson túlmenően elhatározó állásfoglalásra alkalmas és elégséges anyagot nyújtson. A születő félben levő alakulat ugyanis még nem jutott túl a február 11-én megtartott „alakuló értekezlet” első lépésén, amely az alapszabályok elkészítésére és működési keretének kijelölésére bizottságot küldött ki. Ha ez a bizottság munkájával elkészül és ezeket az alapszabályokat a romániai magyarság minden rétegének akaratát képviselő nagygyűlés elfogadja, az illetékes kormánytényezők pedig arra alkalmas módon jóváhagyják és munkalehetőségeit az egész vonalon biztosítják, csak akkor fogjuk tudni valójában, hogy mi is ez a „magyar szövetség, vagy népközösség” szerv tulajdonképpen és mit, mennyit akarhat. Addig csak tervekről, elképzelésekről, egyéni véleményekről lehet szó csupán az engedélyezési okmányban megjelölt általános „gazdasági”, „kulturális” és „szociális” szempontok alapján. Ezek az egyéni vélemények és elképzelések pedig amennyit használhatnak, ugyanannyit, esetleg még többet érthetnek a kivétel nélkül mindenkire kötelező általános magyar szempontoknak és felfűzött értékeinknek. Azzal mindenkinek tisztában kell lennie, hogy egy nép ügye, élete és mindennemű javai minél teljesebb szolgálatának és gondozásának minden egyéni szempont alá van rendelve és csak a közösség akaratának, igényeinek és szükségleteinek gátlások nélküli, természetes és valóságos kifejlődése szabhatja meg a tennivalók útját és eszközeit. Aki ezt a rendkívüli felelősséget nem érzi, annak szava és „érvényesülési lehetősége” köztünk nem lehet.

— Akármilyen magától értetődő és természetes ez a megállapítás, mégis szükséges a fokozott kihangsúlyozása, mert voltak a múltban, vannak a jelenben és lesznek a jövőben is, akik a közösséget saját érdeklődésüknek szeretnék tekinteni. Tisztában vagyunk azzal a sok bizalmatlansággal, személyi érzékenységgel, sokszor kicsinyes idegeskedésekkel, gyanakvásokkal és emberi gyengeségből eredő gyaloglásokkal, amelyek az elvi szilárdság, becsületesség és őszinteség háta mögött az u. n. „sorok mögött” rejtett szándékokat és leplezett kitudjamit keresnek, vagy lát-

nak alaptalanul, de a magyar életközösség erkölcsi alapja kötelez, hogy az ilyenekkel szemben is megmondjuk a bánthatatlan igazságot.

— A magyarság lelki rétegződésének van egy jóhiszemű, idealista, izig-vérig megbízható, temperamentumos, lobogó szívű része, amely éppen ezért színesen lát és forró fejének türelmetlenségében a megismert jónak lehetőségét azonnal reálizálni is szeretné és ha ez a dolog természete szerint mindjárt, vagy az általa óhajtott mértékben nem történhetik meg, belsőleg lefórik és a lemondás sötétlétét terjeszti maga körül.

— Velük is számolni kell. Nyugtalanosságuk és sietségük nem veszélyeztetheti és nem befolyásolhatja az érett, tapasztalt nyugodt megfontolást és nélkülözhetetlen óvatosságot; még kevésbé a hivatalos szakavatottságot, alapos tárgyi ismereteken nyugvó ítéletek biztonságát és a kimondott, vagy leírt szó, gondolat, az elvégzett, vagy elvégzendő cselekedet jövőbeli hatásának előrelátását, sőt előremegállapítását, mert minden, még a legjobb szándéku kísérletezés is olyan főbenjáró nagy dologban, mint a romániai magyarság élete és sorsa, könnyen jövátételten bajt és veszedelmeket idézhet fel.

— Már ennyi is elég volna annak indokolására, hogy elsieltett ítéletmondás, vagy akármilyen szándéktól várt „állásfoglalás” helyett hejlyekedünk ezidőszert a Magyar Népközösséggel kapcsolatosan a várakozás álláspontjára. Rá kell mutatnunk azonban egy másik, igen súlyos szempontra is.

— Teljes mértékben és mindennemű vonatkozásban ismerjük azokat a feladatokat és problémákat, amelyeknek részben megoldása, részben továbbszolgálata a leendő Magyar Népközösség hivatása és kötelessége lesz. Ma még, részletek hiányában lehetetlen tudni, hogy a választandó vezetőség nem csak elvi megfogalmazásban, hanem a ténylegesen ráfordított gond és munka reálizálásával milyen teljességükben öleli fel ezeket, mert egy sincs köztük, amelynek fontossága és sürgőssége még az időrendbeli megkülönböztetést is megengedné és ne az egyidejűséget kívánna meg. E pillanatban azonban még nem látjuk ezeknek a problémáknak és sokirányú feladatoknak arra hivatott és kipróbált munkásait odaállítva a munkasáncra, de akarjuk hinni, hogy az illetékesek már erre is gondoltak és talán rajtuk kívül álló okokból nem jutott még el a hír azokhoz, akik ebben a tekintetben is megnyugtatót várnak.

— Készséggel tételezzük fel azonban, hogy e tekintetben a feladatok teljes, a romániai magyar élet minden vonatkozását felölelő koncepciójának hűség, lelkiismeretes és odaadó szolgálata befelé, a szervezet kereteiben és végződő munkaprogramjában biztosítva lesz. A problémáknak azonban a kormányhatalommal kapcsolatos vonatkozásai is vannak, amelyekről függ a legtöbb esetben az eredményesség. Hisszük, hogy ezek a vonatkozások is megnyugtató rendezést nyernek és teljes mértékben óhajtuk is a rendezést a magyarság lojalitásának, államhűségének és életjogainak alapján.

— Mindaddig azonban, míg a fenti kérdések rendezve nincsenek, a kezdet kezdetének stádiójában nem volna ildomos a várakozáson túlmenni.

— Hogy kezdetben a magyarság jórésze bizonyos óvatossággal fogadta és fogadta mi is a Magyar Szövetség kétségkívül hasznos és szükséges gondolatának életrehozási módszerét, azon se nem csodálkozhatik senki, se nem veheti rossz néven, annál kevésbé vonhat le következtetéseket a magyarság bármelyik rétegének irányában, aki a magyarság gondolkodását és multját ismeri. Nem tartoznak a közvélemény elé a kormánnyal folytatott előzetes tárgyalások részletei. Örömmel üdvözlünk a magyar népközösségi szerv gondolatát, de óhajtottuk volna, hogy az adott lehetőség megvalósításában már az elindulásnál formailag is megőriztessék az önmagunk fölötti határozás elve, bármilyen kiváló személyiségnek nevére adott kinevezés szerű megbízás mellőzésével. Hangsúlyozzuk azonban ennél a megállapításnál, hogy minden hátsó gondolat, bárkinek a személyiségre való gondolás nélkül, tisztán az elvi szempontot említjük fel, mint, ahogy ezt előttünk mások is, és a sajtóban is már leszögezték.

Alakulófélben levő, a magyarság legfontosabb érdekeinek és kérdéseinek szolgálatára hivatott szervezet megteremtéséről van szó, am

lehetőségei és távlatai ma még nem lehetnek ismeretesekek. Örökös gonddal figyeljük, hogy mi lesz és senki sincs, aki jobban kívánja, aki jobban örvendjen a magyar szövetségi munka jó eredményeinek, mint mi. Ezért érezzük kötelességnek ma még a várakozást. Viszont alig van valaki, aki féltőbb gonddal kívánna szolgálni a romániai magyarság életének, feladatának, problémáinak, jele- nének és jövőjének, értékeinek, minden irányu sorsának, jogainak, lelkének és kenyérének szeni ügyét, mint mi, ezután is, ahogy tettük a lehetőséginkhez mérten a múltban is, sokszor erőnk feletti odaadással és áldozatossággal, ami egyébként nem fog hiányozni a mi részünkről a jövőben sem.

— De éppen ez a szolgálat követeli meg, hogy megőrizzük magunknak a hozzászólás szabadságát, legteljesebb lelkiismeretünk szerint minden dologban, ami magyar népiünknek életére és sorsára vonatkozik.

Felmentettek egy szatmári uriaszonyt a nemzetsértés vádjától

Kolozsvár. Különös asszonyi perpatvar következményeként került a VI. hadtest katonai törvénytörvényeséke elé Békeffy Ferencné, a szatmári törvénytörvényeséke egyik volt jegyzőjének felesége. Az uriaszony, aki mint háztulajdonos, a város egészségügyi ügyosztályán titkárt állást betöltő Anton Maria részére butorozott szabát adott ki, egyben valamely jelentéktelen ruhaüggyel kapcsolatban össze szólalkozott lakójával, Anton Maria állítása szerint a legközelebbi alkalommal már a köszönését sem fogadta, sőt erre úgy nemzetiségét, mint a személyét sértő kifejezésekre ragadtatta magát.

A titkárnő elbeszélte az esetet vőlegényének, Todica Simonnak, aki erre menyasszonya nevében szidalmazás s nemzetsértés vádját emelte Békeffy Ferencné ellen.

A katonai törvénytörvényeséke előtt a vádlott védelmét dr. Gutiu-Pavelescu Zenobia ügyvédnő látta el, aki azzal érvelt, hogy az egész vád pénzszerzési kísérletnek tekinthető, amennyiben — miként egyes tanuvallomások is megerősítik — Todica, közhenjáró utján, 10 ezer lei ellenében felajánlotta Békeffy Ferencnének a vád visszavonását.

A katonai törvénytörvényeséke helyt adva az ügyvédnő érvelésének, Békeffy Ferencné felmentette a nemzetsértés vádjától és csupán szidalmazás című marasztalta el 2000 lei pénzbüntetésben.

Háborus idegesség fokozza a munkanélküliséget?

Munkatáborokat állítanak fel Angliában

Londonból jelentik: Az alsóház egyik legutóbbi ülésén egy munkáspárti képviselő megkérdezte, hogy mit szándékozik tenni a kormány a munkanélküliség leküzdésére.

Brown, munkaügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy hosszú ideig tartó tömegmunkanélküliségről nem lehet beszélni. Kétnéljövő angol munkanélkülitől csak 15 százalék volt egvévnél hosszabb ideig munkanélküli, ezzel szemben 77 százalék hat hétnél, 63 százalék 3 hónapnál és 48 százalék hat hónapnál kevesebb ideig volt munka nélkül.

Grigg, konzervatív párti képviselő azt javasolta, hogy állítsanak fel munka-táborokat s utal arra, hogy Svájcban már a háboru után felállították az első munkatáborot.

Ezután Stanley, kereskedelmi miniszter beszélt és kijelentette, hogy a munkanélküliséget a háborutól való félelem okozza.

CORSO

Telefon: 21.88

MA: 3, 5, 7, 15, 9, 15 órákor

MARCO POLO

GARY COOPER-rel.

Paramount híradó

Sportvonat Budapestre Utlevél nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul március 9-én reggel.

Budapestre vissza márc. 14-én este.

Oda-vissza 1380 lei

Jelentkezési határidő március 2 este

Beiratkozások, információk:

WAGONS-LITS/COOK
menetjegyi irodában Arad, Minorita-pal.

Kik beszélnek a gyulafehérvári nagygyűlésen

Bucuresti. Az alkotmány egy éves évfordulójának megünneplése alkalmából Nicolae szebeni és Alexandru bajázsfalvai püspökök elnöklése alatt Gyulafehérváron tartandó nagygyűlésre serényen folynak az előkészületek. A nagygyűlésen az erdélyi, bánsági, máramarosi és körös-völgyi románság is részt vesz. A két püspökön kívül a következők beszélnek: Danila Pop királyi helytartó, Agarbiceanu esperes (Kolozsvár), Florea Codreanu esperes (Arad), dr. Petre Corneanu (Bánság), dr. Gavril Jaga (Máramaros), Horis Tezulescu (Segesvár), Penes Alexandru (Kolozsvár), Racuclu (Saliste) és dr. Comsa (Szeben).

KOPROL

A legjobb csokoládé haskafé

Március 4-ikén alakul meg a Társadalmi Szolgálat aradmegyei vezetősége

Minden községben Kultur Otthon létesül — Kimutatás készül az összes közművelődési egyesületekről

A Társadalmi Szolgálat temestartományi vezetősége — amint arról annak idején részletesen beszámoltunk, — a közelmúlt napokban alakult meg. Rövidesen, még pedig március 4-ikén sor kerül a Társadalmi Szolgálat aradmegyei vezetőségének megalakulására is.

Maga, a Társadalmi Szolgálatról szóló törvény még a múlt év október 18-ikán jelent meg, alkalmazására azonban csak ez év április elsejétől kezdődőleg kerül sor. Addig is megalakulnak a Társadalmi Szolgálat egyes vidéki vezetőségei, hogy a szükséges előkészületeket megtegyék a törvény alkalmazására.

Az októberben megjelent törvény a Társadalmi Szolgálat célját az ifjúság olyképen való előkészítésében és nevelésében jelöli meg, hogy ez az ifjúság nagy mértékben hozzájárulhasson a falvak és városok színvonalának emeléséhez. *Ebből a célból minden főiskolát végzett ifjunak kötelező módon részt kell vennie a Társadalmi Szolgálat munkáiban.* Ez a kötelező munka egy évnél hosszabb időre nem terjedhet. Diplomájukat az ifjak csak abban az esetben kaphatják meg, ha a Társadalmi Szolgálat már kiadta számukra az igazolást arról, hogy az említett munkában részt vettek.

Minden községben és városban ugynevezett „Kultur Otthon” létesül, amelynek vezetője egyben a helyi Társadalmi Szolgálat vezetője is. A Kultur Otthonok élén egy kinevezett igazgató áll, ezenkívül pedig egy választott elnök és kulturtanács végzi a Kultur Otthon vezetését. A törvény értelmében a Kultur Otthon a következő irányokban kell tevékenységet kifejtsen:

Elősegíti a közegészségügy fejlesztését és megjavítását, a termelés ésszerűsítését és az ész, valamint a lélek kulturájának fejlesztését.

A Kultur Otthonok három tagozatból állnak. Az egyik az egészségügyi tagozat, ahol ingyenes orvosi rendelőt, gyógyszerért, tűrdőt rendeznek be. A második a gazdasági tagozat, amelynek keretén belül szövetkezet, nékség, mészárszék működik, a harmadik pe-

dig a kulturális tagozat, ahol könyvtárat rendeznek be, rádiót szerelnek fel és háziipari szövődét állítanak fel.

Erdély és a Bánság területén a Társadalmi Szolgálat megszervezését és irányítását az Astra kultúregyesület látja el, amelynek aradmegyei elnöke Marsieu Iustin dr. volt vármegyei prefektus.

Amint a törvény fenti rendelkezéseiből kitűnik, a Társadalmi Szolgálat nagyarányu

tevékenységet bonyolít majd le és tevékenysége minden egyes községre kiterjed.

Értesüléseink szerint a közeljövőben táblázatok készülnek el az összes közművelődési egyesületekről, ugy többségiokről, mint a kisebbségiokről. A táblázatban feltüntetik az egyes közművelődési egyesületek célját, vezetőségét, tagjait és csatolják az alapszabályokat, valamint a költségvetést is. A jövőben az összes közművelődési egyesületek csak a Társadalmi Szolgálat felügyelete alatt működhetnek majd.

Mivel ilyen módon a kisebbségi közművelődési egyesületek is szoros összeköttetésbe kerülnek a Társadalmi Szolgálattal, előreláthatólag eredményes munkát fejthetnek ki majd annak érdekében, hogy a kisebbségek lakta községek Kultur Otthonainak könyvtárait megfelelő irodalmi értékű magyar könyvekkel, valamint magyar mezőgazdasági szakkönyvekkel is ellássák.

Rendelet törvény az ügyvédjelöltekről és az ügyvédi vizsgáról

Bucuresti. Öfelsége szentesítette az ügyvédjelöltekről és az ügyvédi vizsgáról szóló rendelet-törvényt, amely azonnal életbe is lépett és melynek nevezetesebb rendelkezéseit alább adjuk: Azok a jogvégzettek, vagy jogi doktorok, kiket felvettek az ügyvédi kamarába: ügyvédjelöltek, de mielőtt működésüket megkezdik, az ügyvédi kamara dékánja előtt esküet kell tenniük. Az eskü letétele után a dékán hivataltól „ügyvédjelölti igazoló könyvecskét” kapnak, amelyet majd annak idején ügyvédi vizsgára való jelentkezésükkel csatolniuk kell.

Ebbe a könyvecskébe vezetik be az ügyvédjelölt egész tevékenységét, azt, hogy mely ügyvédi irodákban fejtett ki működést, ebbe vezetik be netaláni fegyelmi büntetéseit.

Az ügyvédi kamara dékánátusa minden év elején hiteles lajstromot készít a kamara területén működő ügyvédjelöltekről, ezt a lajstromot azonban panasszal támadhatja meg az, akit kihagytak, vagy bármely ügyvéd s ügyvédjelölt azért, hogy az abban szereplők valamelyike jogtalanul vétetett fel, vagy azért mert adatai nem felelnek meg a valóságnak. A panasz az Ügyvédek Országos Szövetségéhez adható be.

Az ügyvédjelölti gyakorlat tartama két év az eskü letételétől kezdve, de azokra nézve, akik jogi doktorátussal lettek ügyvédjelöltek csupán egy év. Akik az ügyvédi vizsgát nem tudták je-

lentkezésükkel letenni, egy évet tovább maradnak ügyvédjelöltek.

Egy évvel meghosszabbíthatja az ügyvédjelölti gyakorlatot a kamara is oly indoklással, hogy az ügyvédjelölt nem teljesített tényleges gyakorlatot.

A katonai szolgálat idejére felfüggesztést nyer az ügyvédjelölt gyakorlata, de a katonai szolgálat letelte után az tovább folytatódik és a már eltöltött idő beszámítást nyer. De ha emiatt szakad felbe az ügyvédjelölti gyakorlat, mert a jelölt valamely összeírheteretlen hivatást tölt be, vagy pedig azért, mert nem teljesített tényleges gyakorlatot, úgy a már eltöltött idő nem nyer beszámítást.

Igen érdekes és újszerű intézkedése az új törvényrendeletnek azok melyek arra vonatkoznak, hogy az ügyvédi kamaráknak joga van az ügyvédjelölteket az ügyvédek között szétosztani, illetve elhelyezni, joga van a foglalkoztatottabb ügyvédi irodákba ügyvédjelölteket elhelyezni, sőt azok díjazását is megállapítani. Az ügyvédi kamara jogvédő osztályához beérkezett ügyeket a kamara szétoszthatja az ügyvédjelöltek között és az ügyvédjelölteknek végzett munkájukhoz és anyagi körülményeikhez képest leendő díjazásáról is gondoskodik.

Az ügyvédjelölt nem tárgyalhat a semmitűszék előtt. De a táblák előtt is csak az egy évet már eltöltött ügyvédjelöltek tárgyalhatnak még pedig külön felhatalmazás alapján. Nem kaphatnak az ügyvédjelöltek saját nevükre szóló, közvetlen megbízást az ügyfelektől.

Egész sora a szabályoknak gondoskodik arról, hogy az ügyvédjelölt a kari erkölcs színvonalán álljon, valamint arról, hogy ugy elméletben, mint gyakorlatban állandóan fejlessze tudását és jogászai képességeit. Erre nemcsak kötelező gyakorlat, hanem jogi előadások révén is köteles.

Az ügyvédi vizsgákat az országban négy helyen tartják, Erdély és Bánság, továbbá a Körös és Máramaros vidéke részére Kolozsváron tartanak ügyvédi vizsgákat. Aki az ügyvédi vizsgán megbukik, az további egy év letelte előtt nem próbálkozhat vizsgával, ez év alatt pedig ügyvédjelölti gyakorlatot köteles kifejtetni.

Az is érdekes újítása a törvényrendeletnek, hogy

az írásbeli vizsga két napig tart.

Két tételt kell kidolgoznia a jelöltnek, egy elméleti és egy gyakorlati tételt. Aki az írásbelin elbukik: nem jelentkezhet szóbelire.

GYÓNI GÉZA HAMVAIÉRT

rövidesen elindul a magyar bizottság Szibériába

Budapestről jelentik: A Gyóni Géza Irodalmi Társaság, amely a költő szellemi hagyatékának a terjesztésére alakult, éveken ezelőtt tudvalévőleg mozgalmat indított a tragikus sorsu magyar költő hamvainak Szibériából való hazahozatala érdekében. A költségek fedezésére gyűjtést rendeztek és eddig csaknem 10.000 pengő gyűlt össze. A hazahozatal lebonyolítására bizottság is alakult, de annak idején olyan külpolitikai események jöttek közbe, amelyek megakasztották a bizottság elutazását és a hamvak hazahozatalát.

A Társaság azóta is felszínen tartotta a kérdést. Az ügy jelenlegi állásáról Balogh István, a Társaság elnöke a következőket mondotta:

— Gyóni Géza hamvainak hazahozatalát eddig kizárólag külpolitikai okok gátolták. Gyóni Géza 1917. június 25-én halt meg a krasnojarszki hadifogolytábor kórházában. Öccse, Achim Mihály főhadnagy, három héttel előbb halt meg. Az ő ha-

lála siettetve a költő agyának elborulását és így közvetve halálát. Öccséhez temették. A hadifogoly kegyelet vaskeresztet állított a testvéreknek. A magyar hadifogolyok, de a szibíriások is egészen a legutóbbi időkig kegyeletlen gondozásban részesítették a testvérpár sírját.

— Gyóni Géza tetemének identifikálása nem nehéz, hiszen eltemetése olyan körülmények között történt, amelyek bizonyosan lehetővé teszik az azonosság megállapítását. Amikor ugyanis meghalt, egy hordó vasabroncsát huzzák a mellére, koporsójába tették bajonettjét és ezüstfoggantyus botját. Az is nagyon valószínű, hogy a tetem még nem porladt el, mert a szibériai hideg nagyon sokáig konzerválja a holttesteket. A magyar külügyminisztériumon keresztül jött értesítés szerint a sír most is épségben van, a szovjetkormány részéről nincs akadály a hazaszállításnak. A bizottság rövidesen elindul Szibériába.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre ... 840 lei Negyedévre 210 lei
Félévre ... 420 „ Egy hónapra 70 „A szmoking,
mint neveletlenség

Londonból jelentik: Itt, az angol fővárosban most tartja üléseit az egyik elegáns klubhelyiségben a „Férfi-divat Hagyományait Őrző Egyesület”. Köztudomású, hogy a brit férfiak a legnagyobb gondot fordítják az öltözködésre s így egyáltalán nem lehet csodálni, hogy fentírt egyesület tisztelettel tagot számít a brit birodalom legmagasabb rétegeiből. Az évenként megismétlődő közgyűlésnek nemcsak a hivatalos titkári, pénztárosi és egyéb jelentések tudomásul vételére meg a tisztikar megválasztására szorítkoznak. A leghíresebb divatszakkértők tartanak előadásokat a férfioltozkodás legújabb változásairól világszerte, összehasonlítva ezeket az angol férfidivat újonságaival. De a jelen fontos vlványainak tudomásulvétele mellett az egyesület érdeműs és becsavagyó vezetősége, a vállalt feladat rendkívüliségének tudatában nagy gondot fordít a mult divatiöltozködésének kutatására is. Így például az egyik legutóbbi értekezés a szmoking pontos eredetét tárta fel. Azok, akik ma magukra öltik ezt a népszerű ruhadarabot, amely felúton áll az egyszerű öltöny és a frakk, a hétköznapi és az ünnep között, aligha gondolnak már arra, hogy a szmoking eredetileg a dohányos emberek viselete volt. Illetve egy társaság férfitalálkozása arra az időre öltötték magukra, amíg dohányoztak. Főszázdadjai ezelőtt angol társaságban még senki se ment el szmokingban vacsorázni; a férfiak kivétel nélkül frakkban voltak. Amint az étkezés befejeződött, a hölgyek visszavonultak a szalonba, az urak pedig ottmaradtak az ebédlőben, hogy dohányzás közben alapos mennyiségű brandyt igyanak és vadásztörténeteket meséljenek egymásnak. Amint az első gyufaszál fellobbant az első szivar, vagy pipa előtt, megjelentek az inasok, karjukon hozva a szmokingokat, a házigazda és vendégei pedig felöltözték a „dohányzó-kabátokat”, melyekből valamire való háznál több tucatnyi volt raktáron, nagyság és bőség szerint. Amikor az urak végeztek a nikotin élvezetével, a brandyval és a vadásztörténetekkel, az inasok ismét megjelentek, lesegítették róluk szmokingjaikat, feladták frakkjaikat s ők így ismét „szalonkénessé” válva, vonultak át a hölgyekhez — a szalonba. Ha valamelyik ur magán tartotta volna szmokingját, amely teleshívódott a dohány illatával, szivarjának vagy pipájának elszívása után is, ez minősíthetetlen neveletlenség számba ment volna. Biztosan kivigolyozták volna érte a társaságból. Mert ami szabály, az szabály — ha nem is örökre.

— IDŐJÓSLAT. Változó felhőzet és a hőmérséklet emelkedése várható.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.64 és háromnegyed, London 20.64 és háromnegyed, New-york 440 és háromnegyed, Brüsszel 74.07 és fél, Milánó 23.15, Amszterdam 234.25, Berlin 178.62, Szófia 540, Prága 15.05, Varsó 83.10, Belgrád 10.00, Bucureşti 3.37

— Cannesbe érkezett a pátriárka-miniszterelnök. Cannesből jelentik: Ösztönzése Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök Rogu meghatalmazott miniszter társaságában Cannesbe érkezett.

— Hétfőn tel kell lobogóznai a házakat. A belügy-miniszterium rendeletet küldött szét a hatóságokhoz, amely a február 27-ikén, hétfőn tartandó alkonyfényű ünnepség programját tartalmazza. A miniszteri rendelet szerint ezen a napon valamennyi köz- és magánépületre ki kell tűzni az ország zászlaját, az ülések kirakataiba Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvalda arcképe helyezendő el díszes keretben, vagyis: virággal, lombdísszal és nemzeti szallagokkal.

— Paclieanu kultuszminiszteriumi igazgató megbeszélése. Bucurestiből jelentik: Paclieanu a kultusz-miniszterium igazgatója megbeszélést tartott, hogy a zsidó vallásra vonatkozó kérdéseket tanulmányozza és arról jelentést tegyen. A megbízás kiterjed a különböző vallási szekták és egyházi társulatok kérdéseinek tanulmányozására.

— Révay kárpátorosz miniszter Berlinbe utazik. Prágából jelentik: Révay, a kárpátorosz kormány minisztere a közeljövőben Berlinbe utazik. A kárpátorosz miniszter a német fővárosban a birodalmi vezetőkkel folytat fontos megbeszéléseket.

— RENDELKEZÉSEK A HÉTFŐI MUNKASZÜNETTEL KAPCSOLATBAN. Az aradi munkafelügyelőség ma megérkezett a munkaközlő miniszterium rendelkezése a hétfői munkaszünettel kapcsolatban, amely egyben a borbélyműhelyek és az élelmiszerüzletek záróráját is szabályozza. A miniszterium rendeletének értelmében hétfőn, február 27-ikén vasárnapi munkaszünet van és ennek megfelelően az összes üzletek zárva tartanak. Kivétel azok az élelmiszerüzletek képeznek, amelyek egyébként vasárnap délelőtt nyitva tarthatnak. Ezek hétfőn délelőtt 10 óráig nyitva lehetnek és hétfőn ugyancsak délelőtt 10 óráig tart a piac. Ami a borbélyműhelyeket illeti, ezek kivétel nélkül vasárnap, február 26-ikán délig nyitva tarthatnak, ezzel szemben hétfőn ugyancsak kivétel nélkül az összes borbélyműhelyek zárva tartandók.

— Az aradi állambiztonsági hivatal közli mindazokkal, akik nem rendelkeznek román állampolgársággal és a közelmúltban közölt törvényintézkedések alapján jelentkezni tartoznak a sziguranacán, hogy az Aradi Közlöny által megírt sorrendben szombattól kezdve délelőtt helyett délután 4—7-ig jelentkezzenek a központi rendőrség 44-es számú szobájában.

— Házasság. Dr. Lupas Octavian ismert aradi ügyvéd, az Ügyvédi Kamara titkára az elmúlt napokban tartotta esküvőjét Dr. Boariu Livia aradi ügyvédnővel.

— Akarta csempészni a rokonát a határon. A tornyai határrendőrség emberei tegnap délután elfogták Schauer János aradi lakost, amikor az segítséget nyújtott Vlagyovics Andor aradi cukrásznak, hogy az átszökjön a határon. Mindkettőjüket az aradi állambiztonsági hivatalhoz kísérték, ahol Filimon Alexandru szigurancafénök Sighisoreanu Mircea rendőrkomiszárt bízta meg az őrizetbevetettek ügyének kivizsgálásával. A kihallgatások során kiderült, hogy a lakatosmester elő akarta segíteni rokonának Vlagyovics Andornak, hogy az Magyarországra szökjön. Vlagyovicsnak ugyanis márciusban kellene bevonulni és a katonai szolgálattétel elől akart elmenekülni. A kihallgatások befejezése után mindkettőjüket a temesvári katonai bírósághoz kísérik át.

Derűthozó Géza...

„Mátyás megtöri a jeget és Géza elhozza a derűt...” — a tavaszi napsugarat, amelynek páráján mosolygása előcsalja az Ibolyát... Február 24.: „Jég-törő Mátyás” napja és február 25.: „Derűthozó Géza”. — aki ez esztendőben megkésve érkezett, mert a tavaszi derű már napok óta itt csintalanokodik... A népi mesékben él a kétkellu jégmadár, amely új esztendő első napján röppen rá a zuzmarás fákra s amidőn eljön Mátyás napja, riadtan rikkolva menekül... A mesemadár rikkolására meghasad a jég és hóle csordul a hegyoldalra, ahol már hóvirág fűdik a verőfényben, melyet „Derűthozó Géza” napja hoz el... Közeledik a tavasz!

— Kiválasztották Olaszországból egy francia újságról. Párisból jelentik: Rene Pinon a „Revue des Deux Mondes” munkatársa, aki szabályos utlevéllel Olaszországba utazott, csak Modanaiig juthatott el, mert itt közölték vele, hogy az olasz kormány nem tartja kívánatosnak jelenlétét. Pinon kénytelen volt Párisba visszatérni.

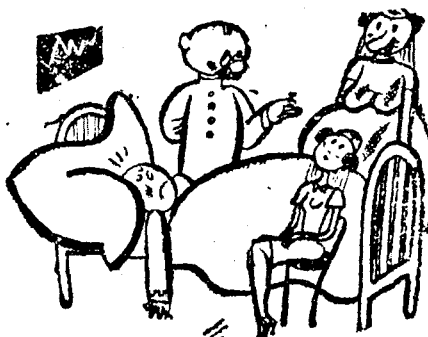
— Halálos ítéletet Németországban. Berlinből jelentik: A népbíróság ismét három személyt ítélte halálra hazaárulás miatt és ezeket pénteken reggel lefejezték. Az ezévből kivégzettek száma, beleértve a gyilkosokat és utonállókat, 23-ra emelkedett.

— Új hivatalos mérlegetők. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszterium kimutatást állított össze 148 személyről, akiket a letett vizsga alapján hivatalos mérlegetőknek ismertek el.

— Talált tárgyak árverése a rendőrségen. A központi rendőrség közli, hogy március elsején a rendőrségre beszoigáltatott talált tárgyakat elárverezik. Az árverést a rendőrkvesztura épületében tartják meg reggel 9 órai kezdettel. Az árverés során közel kétszáz különböző tárgy kerül eladásra.

— Tíz napra betiltották a „Semnalul”. Bucurestiből jelentik: A „Semnalul” című fővárosi lap megjelölését a belügyminiszterium 10 napra felüggesztette.

Modern szanatórium

— A beteg most három óráig önkívületben marad és addig is cseréljenek helyet. Felesleges, hogy most a szép Liselott kisasszony üljön az ágya mellett.

— Vigyázzon mindenképpen az utlevélre! Felszólítja az aradi állambiztonsági hivatal a külföldi állampolgárokat, hogy utleveleiket semmilyen körülmények között ne adják ki kezükből. Az állambiztonsági hivatal közli az érdekeltekkel, hogy a sziguranacának hármikor jog van az idegen állampolgárokat utleveleik felülvizsgálata céljából a rendőrségre idézni és amennyiben a beidézetek utleveleiket nem tudnak felmutatni, nyomban átteszik őket a határon.

— CSEH-SZLOVÁKIÁBA CSAK BEUTAZÁSI ENGEDÉLY ALAPJÁN ADNAK VIZUMOT. Szatmárról jelentik: Mivel az utazó közönség körében ebben az irányban tévedékenység uralkodik, a cseh hatóságok levelet intéztek az illetékes szatmári ténvezőkhöz és illyemzetetik az utazni akaró kereskedőket és magánosokat, hogy a cseh konzulátusok csak beutazási engedély alapján adják ki a szükséges vizumot. Az engedélyt vagy az a cseh-szlovák helyi hatóság állítja ki, ahova az utas készül, vagy — kereskedő részére — a cseh-szlovák kereskedelmi és iparkamarák.

— Rádiószózatot intéz Amerika népéhez a török közvélemény elnök. Ankara, Washington születésének évfordulója alkalmával Izmet Inom török közvélemény elnök angol nyelven rádiószózatot intéz az amerikai néphez. A rádióadás vasárnap 7 órakor lesz Ankarából.

— „Bi-Pi” 80 éves. Baden Powell, a világ főcserkésze Nairobiában, az afrikai Kenya gyarmati fővárosában nyolcvanadik születésnapját, felesége pedig ötvenedik születésnapját ünnepelte. A kenyai cserkészek nagy ünneplésben részesítették Baden Powellt, aki a világ minden részében élő cserkészek-től számtalan üdvözlő táviratot és levelet kapott.

— Németország keleti határán is Szikried-vonalat épít. Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” jelenl Berlinből, hogy a kormány már hivatalosan is bejelentl, hogy Németország keleti határán is megépíti a Szikried-vonalat.

— Szőnyeg- és bútorkiállítás Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A propagandaügyi miniszterium felhívja a közönséget, hogy tekintse meg az ONT helyiségében rendezett szőnyeg- és bútorkiállítást. Az itt kiállított tárgyakat a newyorki nemzetközi vilákkiállításra fogják küldeni.

— Bányászerecséltenség Franciaországban. Párisból jelentik: Montceau les Mines helységben levő bányában borzalmas szeencselenség történt. Pobbanás következtében 12 munkás életét veszítette, míg 14 bányász súlyosan megsebesült.

— Ugyanazon szikkasztásért kétszer ítélték el egy volt aradi szolgabíró. Temesvárról jelentik: Dobay Gábor dr., Pécska község egykori főszolgabírója ellen a megyei hatóságok még évekkel ezelőtt vizsgálatot indítottak, mely alkalommal megállapították, hogy főszolgabírói működése alatt törvénytelen módon a marhaiárlatok után illetékeket szedett be és azok összegét, mintegy 50.000 leit saját céljaira fordította. Dobay dr. a vizsgálat után eltűnt és elvesztette nyugalmlajogosságát is. A volt főszolgabíró a mult év végén visszatért Aradra, ahol a hatóságok letartóztatták, miután a távollétében hozott ítélet közben jogerőre emelkedett. Dobay megkezdte büntetésének kitöltését. Az elmúlt hónapban a fogházban kibírdették előtte a törvényesek egyik újabb ítéletét, amelyben ugyanazon büncselekményből kifolyólag egyévi fogházbüntetésre ítélték. Dobay dr. megfellebbezte az ítéletet, miután ügye tévedésből újra tárgyalás alá került és ugyanazon büncselekményért kétszer senkit sem lehet elítélni. A tábla helyt adott a vádlott kérelmének és elrendelte, hogy hivatalból szerezzék be mind a két ítélet iratait, majd március elsejére tűzött ki újabb tárgyalást.

— Zsebtolvajok áldozata. Hagea Nicolae vizingai lakos bejelentette az aradi rendőrségen, hogy meglopták. A panasos elmondotta, hogy tegnap este Aradra jött, hogy különböző bevásárlásokat eszközöljön. Megérkezése után az egyik kocsmába ment vacsorázni. Távozásakor megdöbbenéssel állapította meg, hogy vacsora közben valaki zsebéből kilopta pénztárcáját, amelyben okmányain kívül 2500 lei készpénze volt.

— Szőrnyszülőtt hozott a világra egy oroval asszony. Bucurestiből jelentik: A „Seara” című lap craiovai tudósítójának jelentése szerint Stoican Ioana craiovai asszony szőrnyszülőttnek adott életet. A gyermeknek teljesen hiányzott a felső ajaka és helyett rinocerosz szája, ezenkívül pedig mindkét kezén és jobb lábán hat-hat ujj volt. A szőrnyszülőtt hat órával világrajövetele után meghalt.

— Felemelték a rómi-taxát. Bucurestiből jelentik: A monopol vezérigazgatósága közli, hogy március 1-től kezdődőleg a 400 leies rómi-taxát felemelik. Havi 500 leit fognak fizetni a ivőben az éttermek, kávéházak és cukrászdáknak eladott rómi-kövek után, 800 leit a klubok és társasköröknek eladott rómi-kövek után.

— Motorszerelők és tanoncok felvételi vizsgálata városi üzemenknél. A városi közüzemenknél 13 tanono nyerhet elhelyezkedést. Ezek közül 3 a szerelő és bádogos 3 lakatos, 3 autómehanicus, 2 kovács és patkó-kovács, 1 kömüves és egy asztalos szakmát tanulhat ki. Az érdekeltek tudomására hozzák, hogy március 9-én reggel 9 órakor felvételi vizsgát tartanak a közüzemek titkárságánál (Muclu Scaevola-ucca 9—13.) és a jelentkezők legkésőbb 1939. március hatodikáig nyultsák be kérvényeiket személyi irataikkal egyetemben. Ugyancsak március kilencedikén felvételi vizsgát rendeznek a városi közüzemenknél megüresedett motorszerelői állások betöltésére is. Akik eziránt a vizsga iránt érdeklődnek, szintén nyultsák be kérvényeiket és személyi irataikat legkésőbb március hatodikán...

Halifax angol külügyminiszter:

„Védekező háboru esetén Anglia Franciaország segítségére siet“

Az angol-francia barátság történelmi szükségszerűségéről beszélt az angol külügyminiszter

Londonból jelentik: A felsőházban lord Erickson munkáspárti felsőházi tag arra kérte a kormányt, hogy adjon bővebb magyarázatot abban a tekintetben, hogy Anglia milyen módon akar a megtámadott Franciaország segítségére sietni. Az egész angol közvélemény helyesléssel fogadta Chamberlainnak azt a kijelentését — hangoztatta a felsőházi tag — hogy *Anglia segítségére siet a megtámadott Franciaországnak*, azonban az angol nép a segítségnek a módjaira és arányaira is kíváncsi.

Lord Halifax külügyminiszter a következőképpen válaszolt:

— Chamberlain miniszterelnök ur tisztán és érthetően válaszolt. Mégis egyes helyeken szándékosan vagy szándék nélkül leértékelik a beszéd igazi jelentőségét. Anglia és Franciaország között baráti szövetség uralkodik, mely annyira mély, hogy a két nép a legszorosabb barátságban teljesen egybeforrt. Voltak, akik éket akartak verni a két nép közé, de szándékuk nem sikerült. A francia—angol barátság történelmi szükségszerűség. Ennek érdekes bizonyítéka lesz legközelebb az a fogadtatás, a melyet az angol nép Lebrun köztársasági elnöknek fog rendezni. A francia—angol barátság nem irányul mások ellen és nem *jelent egy harmadik ország megfenyegetését*. A két ország megingathatatlan szolidaritása nemcsak érzelmi okokon alapszik, hanem *töldraili szempontokon és azon a tényen, hogy Franciaország és Anglia érdekei kiegészítik egymást*.

Lord Halifax külügyminiszter ezután az olasz—francia ellentétéről beszélt.

— Az angol kormány őszintén sajnálja, hogy a két ország között súlyos ellentétek uralkodnak. Megállapítja azonban, hogy sem az olasz sem a francia kormány nem kérték meg Londont a közvetítésre. Olaszország többször békekészségét hangoztatta, de még egyszer sem határozta meg, hogy az ellentétek mikből állanak és Olaszországnak tulajdonképpen melyek a követelései.

— Azzal a váddal illetik Angliát — folytatta Halifax — hogy nem saját védelme miatt készül a háborúra, hanem egy preventív hábo-

rura készül elő. Ezt a vádat visszautasítom. Az angol nép kárhóztatja a háborút, mert azt az álláspontot képviseli, hogy egy háborúban, még győzelem esetén is csak áldozatok maradnak. Anglia elítéli azokat a nemzeteket, amelyek vérviztatart provokálnak. Ezért kijelentem, hogy az angol hadsereg egyetlen katonája sem indulna Franciaország segítségére, ha francia részről provokálnák a háborút. *Anglia csak védekező háboru esetén sietne szövetséges segítségére*.

A külügyminiszter ezután annak a véleményének adott kifejezést, hogy egy esetleg bekövetkező háborúban csakis Németország lehet a provokáló fél. *Hitler vezér és kancellár „Mein Kampf“ című könyvében nyíltan be is jelenti támadó szándékát. És Hitler eddig beigazolta, hogy könyvének tartalma nemcsak írott betű maradt.*

— Ha Angliára háborút kényszerítenek, akkor a legszívósabb kitartással fog küzdeni, amint azt a világháborúban tette és újból győzni fog — fejezte be szavait a külügyminiszter.

London. (Rador.) A péntek reggeli angol lapok egyhangulag helyeslik lord Halifax által kifejezésre juttatott és az angol kormány véleményét tartalmazó azt a kijelentést, hogy *Anglia korlátlan mértékben támogatja Franciaországot és Franciaország Angliát abban az esetben, ha a két ország valamelyikét támadás éri*. Ez főleg a külföld szempontjából volt fontos kijelentés, mert bizonyos külföldi lapok az angol kormány több ízben elhangzott nyilatkozatából azt igyekeztek megállapítani, hogy a támogatás korlátozott mérvű lesz.

London. A Havas ügynökség jelenti, hogy több konzervatív képviselő határozati javaslatot terjesztett az alsóház elé és abban kérte a brit hadsereg növelését. Az indoklás a következő: Az alsóház a lehető leggyorsabban el akarja venni a kedvüket azoknak, akik zavart terjesztenek és hogy bizonyos külföldi katonai erők hatalmáról és teljesítőképességéről, amely Franciaország segítségére áll, ha azt támadás éri, ezért kéri a kormányt, hogy a brit hadsereget lényegesen növelje.

Ítélet a Bucarestiben leleplezett terroristák ügyében

Harminckét évi börtönt osztott ki a katonai törvényszék

București. A II. hadtest katonai törvényszékének első tagozata ma hirdetett ítéletet azoknak a merénylőknek bűnyűjében, akiket a Capitan Oarca uccában néhány héttel ezelőtt bekövetkezett robbanás kapcsán tartóztattak le. A vád ellenük az volt, hogy a közrend megbolygatására és a mai államrend felforgatására szövetkeztek. A katonai törvényszék a vádlottak között a következő büntetéseket osztotta ki: Mihajlescu Virgil

8 évi elzárás, Achim Mircea és Stroescu Alexandru diákok (távollétben) 6—6 évi, Ontes Constantin 4 évi, Berechet Ioan gépkocsivezető 3 évi, Chirila Nicolae magántisztviselő, Custula Ioan, Chirila Nicolae munkás, Demetrescu Alexandru diák és dr. Budu Alexianu 1—1 évi elzárás, Dumitru Popescu Coculescu mérnököt, továbbá Dumitru Iont és Popescu Gheorghet a katonai törvényszék felmentette.

„A törvényszék nem illetékes az 1924. évi állampolgársági névjegyzékből kimaradottak ügyében a döntésre“

— mondotta ki a kolozsvári törvényszék négy nyugdíjas kérésének tárgyalásakor

Kolozsvárról jelentik: Érdekes döntést hozott a kolozsvári törvényszék az 1924. évi állampolgársági névsorból kimaradt s ennek folytán még mindig rendezetlen állampolgárságúak ügyében. Négy kolozsvári nyugdíjas, akiknek múlt év május 1-én beszüntették illetményeik folyósítását azzal az indoklással, hogy nem tudják állampolgári jogukat igazolni, kérést adott be a törvényszékhez és az 1924. évi állampolgársági törvény 56-ik szakaszára hivatkozva, az állampolgári névjegyzék-

be való utólagos felvételüket kérték. Ez a szakasz ugyanis kimondja, hogy mindazok, akik 1918. évben a volt osztrák-magyar monarchiának Romániához csatolt területén illetőségi joggal bírtak, jogszertint román állampolgárok, anélkül, hogy ezt külön kérvényezniük kellene.

A bíróság hosszas tanácskozás után elutasította a kérést és kimondta, hogy a törvényszék nem illetékes az 1924. évi állampolgársági névjegyzékből kimaradottak ügyében dönteni. Az ítéletet nem indokolták meg.

Vendéget vannak?

Hogy minél kedélyesebb tegyesszámukra az estét, szolgáljon fel Rheinpezsőt. Barátai igen jól fogják magukat érezni!

— A Credo férfi hitbuzgalmi egyesület vasárnap gyűlése. Ismeretes, hogy a Credo egyesület a vasárnapra hirdetett rendes havonkénti gyűlését a boldogemlékü XI. Pius pápa lelkiüdvéért tartandó ünneni gyászmise miatt elhalasztotta. Az elhalasztott gyűlést vasárnap, február 26-án, délelőtt 11 órakor tartják meg. Előadó Schweitzer József dr. katolikus főgimnáziumi tanár lesz.

— Gyászmise. Az egy évvel ezelőtt elhunyt Hartmann Kálmán ékszerészért a vasárnap délelőtt 10 órai nagymisét ajánljuk föl az aradi Minoriták templomban.

— Sirkövetés. Vasárnap délelőtt 11 órakor állítják fel az aradi ortodox zsidó temetőben néhai özv. Lutwák Izsákné sirkövetét.

— A tornaegyesület turista-osztálya vasárnap és hétfőn két napos túrákat indít. Első tura vasárnap reggel a 6.40-es CFR-vonattal indul Berzován át Debélá Gorára. Visszatérés hétfő este. Vezető: Glück László. Erre a túrára szombat délig lehet jelentkezni a kedvezményes jegy miatt az egyesületi helyiségben. A második tura vasárnap reggel az 5 órai villamossal indul Csosóiára. Vezető: Somody Jenő. Fényképes igazolványát mindenki hozza magával.

— A tornaegyesület elnöksége felkéri a vezetőséget és választmányi tagjait hogy szombat délután 6 órára a Gloria-pályán tartandó eskütételre megjelenni szíveskedjenek.

— Temesvár—Arad válogatott sakkverseny. Az ATE hatvanéves jubileumi sakkversenye előreláthatólag a legnagyobb siker jegyében fog lezárni. Temesvárról a Sakk Kör, a Kadima és egy vegyescsapat vesz részt a villámturnán, Aradról a Hakoah, Egyszerítés és az ATE két csapata indul. Hétfőn a két város tizenkettes létszámú válogatott csapatai fognak küzdeni a győzelemért. A verseny ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az ATE Avram Iancu-tér 21. szám alatti helyiségében.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15—10.)

DANCIU gyógyszerár, Piata Mihaj Viteazul 13. (Tel.: 15—78.)

BERNÁTH gyógyszerár, állomással szemben.

BERGER gyógyszerár, Saguna-ut.

SCALA NAGYFELMEK SZÍNHÁZA TEL. 20-10

Szombat—vasárnap

Óriások vö'gye

Színes, izgalmas kalandorfilm FOX JOURNAL

D. u. 3 órakor m. s. árákkal.

5, 7.15, 9.15

HÉFPON ELO ZOR

A világ legnagyobb filmcsodája:

Hófehérke és a 7 törpe

WALT DISNEY mesterműve.

Az amerikai filmgyártás büszkesége — németül beszél.

Jegyek elővetelben már kaphatók.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

SPORT KOZLONY

Szombaton érkezik Aradra az FC Carpati,
a Gloria vasárnapi ellenfele

Befejezte előkészületeit a Gloria — Elutazott az AMTE Bucurestibe

A tavaszi bajnoki idény nyitányaként az FC Carpati, Nagybánya reprezentatív csapata vendégszerepel Aradon és a Gloriával méri össze erejét. A nagybányai csapat komolyan készült az idényre, mert meg akarja tartani a bajnokságban elfoglalt előkelő helyezését és az elmúlt vasárnap is fölényes győzelmet aratott a B) liga északi csoportjának egyik kitűnő csapata, a nagyváradi Törökvs felett. A Carpati természetesen a Gloria ellen sem változtat multhétén kitűnően szerepelt együttesen és így vasárnap is a következő összetételben veszi fel a küzdelmet:

Hevesi — Ardos, Domján — Telegdy, Gidály, Szerémy II. — Oprean, Szerémy IV., Szerémy III., Hanga, Szöke.

Románia kéri, hogy egyévi próbaidőre
vegyék fel az Európa Kupába

Bucuresti. A Középeurópa Kupa és az Európa Kupa bizottságai március 4-ikén együttes ülést tartanak Prágában. Romániát Luchide Octav szövetségi ügyvezető igazgató képviseli. Ezen az ülésen Románia azt az előterjesztést teszi, hogy egy évi próbaidőre vegyék fel a román válogatottat az Európa Kupába, amely új átszervezettségében az ősszel kezdődik.

TANASESCU

ragyogó győzelme Nizzában

A nagy nizzai tenisverseny férfi egyesének elődöntőjében Tanasescu — amint arról beszámoltunk — meglepetésszerű győzelmet aratott a kitűnő csehszlovák Hecht felett. A döntő újabb hatalmas meglepetést hozott: ugyanis Tanasescu a döntőben a kínai Kho Sin Kie ellen is győzött és pedig 2:6, 6:2, 3:6, 6:4, 6:1 arányban és ezzel értékes serleget nyert. Tanasescu fényes győzelmével Európa legjobbjai közé került.

Hatalmas vereséget szenvedett
az angol ligában vezető Everton

London. Hétközben több bajnoki mérkőzést benyolítottak le Angliában és ezek közül, az Everton óriási meglepetésre súlyos vereséget szenvedett a Wolverhampton Wanderers együttesétől. A Bolton Wanderers és a Brentford győztek még egyébként a mérkőzéseken, amelyek eredményei a következők: Wolverhampton Wanderers—Everton 7:0, Brentford—Portsmouth 2:1, Bolton Wanderers—Birmingham 3:0.

A táblázat élcsoportja így alakult:

1. Everton	29	19	2	8	57:36	40
2. Wolverhampton	29	15	8	6	59:22	38
3. Derby County	30	16	6	8	53:37	38
4. Charlton Athletic	29	15	4	10	52:42	34

A nagybányaiak szombaton érkeznek meg Aradra, hogy pihenten vegyék fel a küzdelmet a Gloria ellen. A Gloria a csütörtöki edzéssel be is fejezte előkészületeit és szintén felkészülten várja az idénykezdetet jelentő összecsapást.

Az AMEFA csapata, amely Bucurestiben a Venus ellen kezdte a szezont, pénteken este utazott el a fővárosba. A játékosok hangulata bizakodó és remélik, hogy jó eredményt fognak elérni. A csapat változatlanul a következő:

Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Bermoser, Léb, Pernecki, Reinhardt, Batrin.

A levegőben összeütközött
két szizó..!

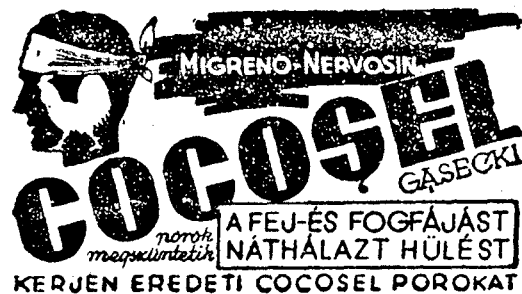
Az ember a szemét dörzsöli, amikor ezt a hírt olvassa. Nem tévedés? Két szizó, mint két repülőgép összeütközik? A különös és egyedülálló eset Svájcban történt. A pontresinai ugrósáncra Kaufman Fritz és Kaufmann Cristian versenyzők ketős ugrást akartak végrehajtani oly módon, hogy amint egyikük kiugrott, nyomban követi a másik is az ugrással. Ugy látszik nem számították ki jól az ugrást és a levegőben a két unokafivér összeütközött. Súlyos borda, kar és lábtörést szenvedtek!

O A CAA csapata, mint ismeretes vasárnap délután a CAA-pályán a Crisana ellen szerepel. Az atléták együttese a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Hoffner — Ujj, Kossik — Linguran, Zoller, Kuluncsics — Eberlein, Neumann, Miklósi, Komáthy, Kozsnyicza.

O Ab aradi bírótésület felhívja az alább felsorolt játékevezetők figyelmét, hogy amennyiben szombatig nem jelentkeznek eskütelre úgy törlik őket a játékevezetők sorából: Crăznic Eugen dr., Ciorogariu Justin, Tomi Liviu, Ardelean Ilie, Barbu Gheorghe, Kalmár Tiberiu, Vulpe Iosif, Manea Dumitru, Kubik Ernő, Fock Ambrus, Văntianu Titus dr., Gombos Petre, Ugrin Vichentie, Derin Virgil, Dudas Dumitru, Gábor Ferenc, Vancea Ioan. Fenti játékevezetők szombaton délután 5 órakor tartoznak megjelenni a Gloria-pályán.

O Elmarad a kerékpárosok mulatsága. Az AMEFA—AMTE sportegyesület kerékpáros-szakosztályának közlése szerint a február 26-ikára tervezett kerékpárosok mulatsága a hatósági zenetiltalom miatt bizonytalan időre elmarad.

O Romániát is meghívták a szeptember 1—3. napján Amszterdamban rendezendő evezős Európa-bajnokságokra. Valószínű, hogy valamelyik aradi, vagy temesvári egyesület révén Románia színei is képviselve lesznek Amszterdamban.

amelyek a 2064—1938. számú minisztertanácsi jegyzőkönyvben szerepelnek. Tilos a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek számára, hogy akár bizonynyi alapon is átengedjenek egymásnak devizákat.

A korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek kötelesek a nevükre beérkezett devizákat 30 napon belül eladni. Ezt a harminc napot attól az időponttól számítják, hogy a devizáknak az exportörök részéről való átadásáról szóló kimutatást a Banca Natională bemutatották. Abban az esetben, ha a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek a devizákat a fenti harminc napon belül nem adták el, akkor megszűnik az a joguk, hogy az említett devizákat forgalomba hozzák. Ilyen esetekben az eladást a Banca Natională végzi a vonatkozó bank számlájára, azon az árfolyamon, amelyet az eladás alkalmával el lehet érni. Az igazoló iratokat az eladástól számított 30 napon belül be kell mutatni a Banca Nationalănak abban az esetben, ha a deviza felhasználása Európában történik és hatvan napon belül, ha a devizát Európán kívül használták fel. Ugyanezek a rendelkezések vonatkoznak azokra a devizákra is, amelyek el országokból származnak, amelyekkel a szabad eladásra vonatkozó egyezményeink vannak (Anglia, Belgium, Hollandia), valamint az Európán kívüli országokba történt fűrészáru kivitelből származó devizákra is.

A szabadforgalmi devizákkal történő kifizetések két kategóriába esnek. Az egyikbe azok tartoznak, amelyeket a 2064—938. számú minisztertanácsi jegyzőkönyv 2. szakaszának e, g, h, i, j, l bekezdései sorolnak fel. A h. bekezdésben lévő tételek azokra a behozatalokra vonatkoznak, amelyek 1932. május 18-ika után és 1938. augusztus 31-ig történtek. Ezekben az esetekben a kifizetések a Banca Natională előzetes engedélyével eszközölhetők. A Banca Natională külön engedélye nélkül eszközölhetők kifizetések az említett minisztertanácsi jegyzőkönyv 2. szakaszának 2. b, c, d, f. bekezdésében felsorolt esetekben, valamint 1938. augusztus 31-ike után történt behozatalok esetében.

A korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek, akár ügyfeleik számára is véggezhetnek arbitrázs műveleteket. Engedélyezték a három hónapra szóló határidő üzleteket is.

A korlátlan hitellel rendelkező pénzüintézeteknél február 20-ikán lévő devizákat 30 napon belül el kell adni, az igazoló iratokat pedig az eladástól számított 30 napon belül el kell juttatni a Banca Nationalához. A határidő üzletekre vonatkozó iratokat a három havi határidő eltelte után 30 nappal a Banca Natională elé kell terjeszteni. Határidőüzletek csak ténylegesen lebonyolított kivitelből származó devizákkal köthetők.

= Uj végrehajtott. Az aradi pénzügyigazgatóság az a következő új végrehajtottakat nevezte ki: Sárbu Gheorghe, Florescu D. Iancu, Popescu F. Gheorghe, Stanculescu A. Alexandru.

= Módosítottak egyes középértékeket. A „Monitorul Oficial” február 22-iki száma pénzügyminiszeri rendelkezést közöl, amely több árucikk középértékét megváltoztatja.

= Elősegítik a fűrészáru egyiptomi kivitelét. A nemzetgazdasági miniszteriumban érekeztetve hívták össze azokat az importöröket, akik Egyiptomból gyapotot vásárolnak. Az értekezleten rávilágítottak arra, hogy az utóbbi időben a külföldi verseny miatt a romániai fűrészáru egyiptomi kivitele visszaesett, aminek következtében az importörök viszont nehezen jutnak hozzá a szükséges devizákhoz. Hosszas tanácskozás után a gyapotimportörök arra vállalkoztak, hogy a Banca Natională hivatalos árfolyamán felül külön öt százalékot fizetnek az egyiptomi fűt vásárlásakor azzal a céllal, hogy ebből az összegből különleges alapot létesítsenek, amelyből kiviteli prémiumokat folyósítanak azon exportörök részére akik Egyiptomba fűrészáru szállítanak.

= A TAVALYI INGATLANADÓT VETIK KI AZ 1939. ÉVRE IS. A hivatalos lap február 15-i számában miniszteri rendelet jelent meg, amely szerint az 1939—40. pénzügyi évben nem lesznek új ingatlanadó kivételek, hanem az előző évben már megállapított ingatlanjövődélem alapján, később összeállítandó kulcsszám szerint róják ki az ingatlanadókat. Az ingatlan tulajdonosoknak tehát a rendelet értelmében nem kell adóvallomást tenniük, mert a kivételek hivatalból történnek.

= KÜLFÖLDI ADÓKOK KONVERZIÓS PÉLONYEL. Bucurestiből jelentik: A semmitűsék elvi jelentőségű döntést hozott, amely szerint a konverzió elbűvelt devizák azok a külföldi adóskok is, akiknek államával Románia kölcsönösségi viszonyban áll.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj intézkedések a szabadforgalmi devizák
eladásával kapcsolatban

Csak a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek adhatnak el devizákat — Három hónapos határidőüzleteket is engedélyeztek

A Banca Natională körlevelet intézett a meghatalmazott pénzüintézetekhez, melyekkel közölte, hogy a devizák szabadforgalmával kapcsolatban a jövőben az alábbi rendelkezések irányadók:

Azokat a devizakvótákat, amelyeket az exportörök szabad rendelkezésére bocsátanak, csak a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek hozhatják forgalomba. Ezek a bankok csak közvetlenül azokról az exportöröktől szerezhetnek be devizákat, amelyek exportját garantálták, valamint a korlátozott hitelekkel meghatalmazott bankoktól, amelyek szintén garantálhatnak exportot. Ezek az utóbbiak azonban az ex-

portöröktől befolyó devizákat nem hozhatják forgalomba, hanem a forgalombahozatalnál egy korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetet kell megbíznok. A korlátozott hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek kötelesek a korlátlan hitellel rendelkező pénzüintézetekkel közölni az eladásra átadott devizák eredetét. A napi jelentéseken a korlátlan hitellel rendelkező pénzüintézetek is fel kell tüntessék a devizáknak az eredetét.

A korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzüintézetek a fenti módon szerzett devizákat csak olyan személyeknek adhatják el, akiknek ténylegesen olyan külföldi kifizetések vannak,

= Aradi hetipiact árak. A pénteki hetipiacton a következő árak alakultak ki: Zöldségpiac: Burzonya 2-70 —4. szárazhagyma 5—7, zöldhagyma 1, kelkáposzta 8—15, gomba 7 lei, tök 6—10, szárazbab 10—11 lei, kalaráb 1—2, torma 3—8, lencse 8—11, borsó 30, murek 2, petrezselyem 2, hónapos retek 1—2, spenót 1 fokhagyma 6—8, fejeskáposzta 6—8, savanyú káposzta 2—3. — Gyümölcs piac: Alma 4—12, dió 22 lei, hámozott dió 70—80 aszalt szilva 24—26, narancs 42—44 lei, citrom 3—4 lei darabja. — Tejtermékek: Tehénturó 12—14, iuhuró 32, tej 5—6, tejföl 35—40, vaj 60—80, tojás 1.40—1.50. — Baromfi piac: Tyúk 80—120, kövér liba 440—520 lei, sovány liba 220—260 lei, csirke 30—80 lei, kövér kacsa 260—280 lei, sovány kacsa 100—120 lei párja. — Gabonapiac: Búza 420—430 lei, árpa 390—400 lei, zab 480—490 lei, tengeri 330—350 lei, rozs 370—380 lei métermázsánként.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen JAWOL

Az állampolgársági összeírásból kimaradtak helyzetének rendezése

Dr. Soós István nagyváradai ügyvéd javaslata — Bánffy Miklós magyar népközösségi elnök a javaslat értelmében előterjesztést tesz a kormányhoz

Nagyváradról jelentik: Az egész országban százezrekre megy azoknak a kisebbségi polgároknak a száma, akik az állampolgári névjegyzékből kimaradtak és bár minden törvényes kélekkel rendelkeznek, hivatalosan még sem állampolgárai az országnak. Ezek a szerencsétlen emberek sokszor önhibájukon kívül a legsúlyosabb helyzetbe kerülnek, mert az állampolgársági jog igazolására lépten-nyomon, minden hivatalos eljárás során szükség van és ez az igazoló papír sokszor családok mindennapi kenyerét s létét biztosítja.

Országos mozgalmak is indultak már nem egy ízben a hivatalosan be nem írt állampolgárok elismertetése érdekében, de az általános rendezés egyre késik, jóllehet már nem egy ízben jelentek meg olyan törvények és rendeletek, melyek bizonyos, megszorított feltételek mellett a lakosság egy-egy kategóriája számára lehetővé tették az állampolgárság megszerzését.

Különösen súlyos ebből a szempontból a helyzet a határszélen. Így például Nagyváradon a polgármesteri hivatal hiteles megállapítása szerint az összlakosságból csupán 19.268 családfele szerepel az állampolgári névjegyzékben 53.925 taggal, ami azt jelenti, hogy — ha a legutóbbi népszámlálás ismeretes adatait vesszük figyelembe. — ebben a határszéli városban nem kevesebb, mint 32.000 lakosnak nincs meg hivatalosan állampolgári joga.

Annakidején a volt Országos Magyar Párt is több ízben tett lépéseket a helyzet orvoslása érdekében, ami főképp mult év november 6-án vált rendkívül súlyossá, midőn felsőbb rendelkezés következtében beszüntették a nyugdíjak folyósítását mindazok számára, akik nem tudták felmutatni állampolgársági igazolványukat, holott természetesen és nemzetközi jog szerint is román állampolgároknak volna nekik tekinthető.

Az erdélyi magyar népkisebbségi csoportnak a kormánnyal nemrég kötött egyezménye

időszerűvé tette a kérdés újabb felvetését. Dr. Soós István nagyváradai ügyvéd ezért emlékiratot intézett gróf Bánffy Miklóshoz, a népközösségi szervezőbizottság elnökéhez s ebben kérte, hasson oda, hogy a kormány sürgős törvényes intézkedéssel rendezze az állampolgársági lajstromból hiányzó helyzetét. Az emlékirat figyelemreméltó gyakorlati megoldást is javasol, midőn azt kéri: vétessen be a kormány a nemrég megjelent állampolgársági törvény végrehajtási utasításába egy olyértelmű rendelkezést, hogy mindazok, akiknek a békeszerződés értelmében megvan a joguk a román állampolgárságra, de az annak idején eszközölt összeírásból kimaradtak, hat hónapi határidőn belül az illetékes község-házakon az állampolgári névjegyzékbe való beírás céljából pótlólag jelentkezhessenek. A községi hatóság az ilyen jelentkezőket köteles volna bejegyezni az állampolgárok névjegyzékébe, ha két okmányt felmutatnának és pedig igazolást arról, hogy 1918. december elsején Románia területén illetőségi joggal bírtak és hogy azóta sem nyílték más állampolgárságra nem optáltak.

Bánffy Miklós a napokban válaszolt erre az előterjesztésre és közölte, hogy rövidesen Bucuréstibe utazik, ahol felkeresi Dragomir Silviu kisebbségi minisztert és eléje terjeszti a javasolt megoldást, melyet ő is időszerűnek és a helyzet megoldása szempontjából alkalmasnak tart.

Ezek után szeretnénk remélni, hogy kisebbségi vezetőink fáradozása és a kormány jószándéku segiteni akarása mihamarabb olyan eredményben találkozzék, amely végre gyógyírt hoz több százezer kisebbségi polgár sokéves sérelmére és megadja a román állampolgárságot mindazoknak, akik a mostani szomorú és kellemetlen helyzetbe csupán bizonyos formák miatt kerültek.

Kinevezések az aradi városházán

Saját tudósítónktól: Aradváros előléptetési és kinevezési bizottsága legutóbbi ülésén döntött a még üresedésben lévő vezető állások betöltéséről. Első sorban a többszöri pályázat kiírása mellett is betöltetlen városi főmérnöki tisztség ügye foglalkoztatta a bizottságot. Ezuttal eredményes volt a pályázat, mert olyan szakember jelentkezett, aki mindenben megfelel a kívánalmaknak. A bizottság Radoslav Iosif főmérnököt, a lugosi megyei főmérnöki hivatal eddigi vezetőjét nevezte ki a városi műszaki ügyosztály élére. A vezető főmérnök irányítja a jövőben az újjászervezett műszaki szolgálat mindkét osztályát. Ezután a műszaki szolgálat építészeti osztályának vezetőjét nevezték ki Lecneanu Emil mérnök személyében. Az új főmérnök, aki az építészeti és közmunka ügyeket vezeti majd, a kolozsvári kerületi közmunkaügyi felügyelőségénél teljesített eddigi szolgálatot. Végül a Jegessy Károly dr. városi főügyész nyugalmába vonulásával megüresedett vezető főügyészi állás ügyében hoztak döntést és ezzel jóváhagyták az eddigi helyzetet, mely szerint Nedelcu Nicolae dr. látta el a főügyészi teendőket. Jegessy Károly dr. nyugalmába vonulása óta, Aradváros új főügyésze tehát Nedelcu Nicolae dr., míg az előléptetéssel megüresedett városi ügyészi állást dr. Furdai Iosif ügyvéddel töltötték be.

Tömeges felmentés az Izvoreanu-perben

Iasiból jelentik: Tegnap hirdetett ítéletet a iasii ítélőtábla az Izvoreanu-testvérek ismeretes arany-, valuta- és devizacsempészési bűntügyében, mely az elítéltek felebbezése folytán került a iasii tábla elé. A tegnap kihirdetett ítélet szerint a tábla csupán a két Izvoreanu-fivért találta bűnösnek, az összes többi vádlottakat, köztük a másik két Izvoreanu testvért is felmentette. Carol Izvoreanu-t a tábla egyévi fogházra és két millió lei pénzbírságra ítélte, valamint elrendelte az összes talált értékek elkobzását a kincstár javára. Bűnösnek találta még a tábla Iancu Izvoreanu-t is, akit három hónapi fogházra ítélte.

A Tolsztoj gróf örökösétől kisajátított erdők 150 millió kártérítése a Semmitőszék előtt

Bucuréstiből jelentik: Most került a Semmitőszék elé az a felebbezés, amelyet a földművelésügyi minisztérium nyújtott be a román állam nevében a Tolsztoj gróf örökösének a földkisajátítás során megállapított 150 millió lejes kártérítés miatt. A hotini törvényszék és a chisinaui ítélőtábla megállapította, hogy a Tolsztoj-örökség tulajdonát képező hatalmas erdőség kisajátítása törvényes alap nélkül történt és a két bírói fórum ezért ítélte meg az állam terhére ezt a hatalmas összegű kártérítést. Az állam jogi képviselője annak idején semmiségi panaszt jelentett be, mert — álláspontja szerint — a kisajátítás jogerős volt, hiszen a Tolsztoj-örökösök felvették a kisajátított birtokrészekért megállapított megváltási árat. Ezzel szerepük lezárult az ügyben, ugyanis az eredeti tulajdonosok azon a címen fordultak bírósághoz, hogy a kisajátítás céltalan volt, mert a mai napig sem osztották föl az elvett földeket. Erre az állam képviselője azzal érvelt, hogy miután a kisajátítás tényleg végleges formában megtörtént, a kifizetett tulajdonosoknak már semmi közük nincs ahhoz, hogy mi történt a kisajátított ingatlanokkal. A Semmitőszék tárgyalásán Emil Ottelescu és Al. Valjean, az örökösök jogi képviselői fejtették ki jogi álláspontjaikat és hangsúlyozták, hogy az elvett erdőterületek tulajdonképpen kisajátíthatatlanok voltak. A Semmitőszék elhalasztotta az ítélet kihirdetését.

Az AMEFA és az Aradi Közlöny

tippszelvénye

Beküldendő február 25-én szombaton délután 5 óráig.

Venus—AMEFA
Gloria—Carpatl
Juventus—Sportul, Studentesc
Chinezul—Rapid
Victoria—UDR
Tricolor—Ripensia
Magyarország—Hollandia

Név:
Lakcím:

(Nevezési díj 5 lei. Pályázat legalább két tippszelvény beküldésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe. Vidékieknél a postai pecsét dátuma mérvadó!)

Sportvonalat Budapestre Utlevél nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul március 9-én reggel.
Budapestre vissza márc. 14-én este.

Oda-vissza 1380 lei

Jelentkezési határidő március 2 este

Beiratkozások, információk:

„EUROPA” menetjegyirodában

Sándor könyvkereskedés,

(Szombaton a megyei prefektúrával)

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, FEBRUÁR 25.

București, 7: Reggeli hangverseny gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Fetras, Joh, Strauss, Kurt Well, Bayer. Utána: ritmikus torna, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 12: Vegyes zene gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Részletek operettekől és hangosfilmekből. A következő zeneszerzők művei: Lincke, Massé, Schubert—Melicher, Milöcker, Mostazo, Lehár, Warren. 14.10: Hírek. 14.30: A rádióval kapcsolatos kérdések. 17: Ora strajerilor, I. Beszéd, II. Énekkari hangverseny. III. Népdalok. 18.15: A munka és jókedv órája. I. Felolvasás. „A munkás könyve.” II. Énekkar. III. Monolog. IV. Közlemények. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. Utána: zene és énekkari hangverseny. 20.10: Felolvasás. 20.30: Részletek Bizet: A gyöngyhalászok c. operájából. Előadja a rádió zenekara. 21: A rádió üzenetel. 21.15: A hangverseny folytatása. 22: Hírek. Sport. 22.15: Jazz. 23: Hírek. Sport. 23.15: A Sandu Marcu-zenekar játéka. 23.45: Hírek a külföldre francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Ifjúsági rádió. 11.35: Az Angol-kisasszonyok Sancta Maria intézetét ismerteti Mesterházy Jenő. 13: Déli harangszó. 13.10: Eberhardt Kató zongorázik. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Gyermekek. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Budai György cigányzenekara. 19: Műszaki tanácsadó. 19.15: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 20: Rádió a rádióról. 20.45: Éjjel egy rövidhullámú amatőrnél. 21.15: Cigánytáncok. Rádióbránd. 22.40: Hírek. időjárásjelentés. 23: Hanglemezek. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Miletin Géza jazzhármasa. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19: Budai György cigányzenekara. 19.15: A világ városai: London. 20.20: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. (Versenyművek.)

Kassa. 11.15—11.45: Budapest I. 11.45: Hanglemezek. Közben 12.10: A gömöri magyarság népművészete 12.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16.25: Budapest I. 16.25: Cigányzenekar. Közben 16.50: Hírek és felvidéki sportesemények. 17.45—18.10 Budapest I. 18.10 Felkay Ferenc dr. előadása. 18.30: Énekkari hangverseny. 19.10—1.15: Budapest I.

Belgrád. 13: Lemezek. 13.45: Rendőrzene. 17.45: Lemezek. 18.20: Stajics-Stojanovics énekesnő. 19.15: Lemezek. 20.30: Felolvasás. 21: Népdalok. 21.50: Közvetítés Budapestről. 22.35: Lemezek. 23.15: Táncczene.

HOTEL CORVIN BUDAPEST

Családi szálloda a város szívében.
VIII., Csokonai-utca 14. Nemzeti Színháznál.
Ujnonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Egyágyas szoba P. 3, kétágyas P. 6.

LEGUJABB

Danzig bekebelezését követelték a tüntető lengyel diákok

Tüntetés a varsói német követség épülete előtt

Varsóból jelentik: A német követség épülete előtt, mintegy ötszáz főből álló lengyel diákcsoport, amely a jobboldali ellenzékhez tartozik, tüntetést rendezett. Szavalókörösokat alakítottak és követelték

Danzig szabadállamnak Lengyelországhoz való csatolását, majd németellenes dalokat énekeltek.

Danzigi jelentés arról számolt be, hogy a szabadállam kormányzósága csütörtökön szóbeli, pénteken pedig írásbeli jegyzéket juttatott el Lengyelország danzigi képviselőjéhez, amelyben kifejezte, hogy milyen elviselhetetlen megterhelést jelent a szabadállam számára a lengyel diákság németellenes tüntetése és a danzigi lengyel főiskolások nyilatkozata, amit danzigi la-

pokban helyeztek el és amiben követelték a szabadállam bekebelezését.

Pénteken egyébként a műszaki főiskolán a német diákok tiltakoztak a varsói tüntetések ellen, valamint a szemjében elhangzott lengyel interpellációk miatt és követelték, hogy a lengyel főiskolások hagyják el az előadótermet. A lengyel diákok ellenállás nélkül végrehajtották a német egyetemi hallgatók kívánságát és ezért nem került sor összetűzésre.

Stanislaw Janicky képviselő a szemjében tartott beszédében tiltakozott a danzigi lengyeleket ért támadások miatt és felszólította a kormányt, hogy vessen véget a provokációnak. A kormány járjon közbe, — mondotta a képviselő — hogy azonnal záriák be azt a kávéházat, amelyen ez a felirat van: „Kutyáknak és lengyeleknek tilos a bemenet!”

Megkezdte a magyar képviselőház a zsidójavaslat tárgyalását

Ruppert Rezső különvéleményben bírálta a javaslatot

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén megkezdtek a zsidó törvényjavaslat általános vitáját. Az ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg Szinyey-Merse Jenő alelnök. Közölte, hogy a javaslat felett meginduló vitában a javaslat mellett eddig tizenhárom képviselő iratkozott fel, míg ellene egyetlen egy sem. Ezután Makay János előadó ismertette a javaslatot és hangoztatta, hogy a javaslatához hasonló súlyos horderejű javaslat ritkán került a magyar parlament elé. Szükségesnek tartja azonban, hogy ez a kérdés végre nyugvópontra jusson.

Elmondta, hogy a történelem tanúsága szerint, ahol a zsidók az állam életében nagyobb szerepet játszottak, mindenütt alkalmaztak bizonyos intézkedéseket. A zsidóságot nem lehet felekezeti problémának tekinteni, mert fájja teszi azt a vallása. Szembeszáll azzal az állítással, hogy a magyar zsidóság egy része már a honfoglalásnál ezeken a területeken tartózkodott, vagy hogy a honfoglalás idején került oda. Ezzel a javaslattal a magyar keresztény társadalom régi vágya teljesül, de viszont kötelessége a keresztény társadalomnak, hogy alaposan felkészüljön a megüresedő gazdasági pályákra. Utána megkezdődött a vita.

A képviselőház ülésén a zsidó javaslat betervezése után Ruppert Rezső pártunkivüli felszólalásra kért engedélyt, hogy az előadóval szemben elmondhassa különvéleményét. A Ház az engedélyt megadta és annak elmondására 1 órával meghosszabbította az ülést. Ruppert különvéleményében vallási, nemzeti, alkotmányjogi, történelmi és külpolitikai szempontból elhibázottnak tartja a zsidó javaslatot, amely a magyar nép lelkétől teljesen idegen és álokoskodáson épül fel. Megemlíti Kossuth Lajos 1881. évből származó egyik levelét, amely már akkor is élesen elítéli az akkor kezdetleges

magyarországi antiszemitizmust. Szerinte a javaslat lázadás a kereszténység elve ellen, mert olyanokat, akik keresztényeknek születtek, köztük papokat, vagy apácákat is kizsárolt zsidókká teszi. Kijelenti, hogy a javaslat nem egyéb gyűlölködő antiszemitizmusnál és kortesfogásnál. Ezután régi német filozófusokat idéz, majd kifejti, hogy kis népekre milyen veszedelmes az antiszemitizmus, amelyet elítélt a pápa és elítélt a magyar hercegprímás is. Aki ezt a javaslatot a Ház elé hozta, a volt miniszterelnök, az a talmudhamisító Proling szemével látott. Rámutatott ezután, hogy a javaslat egyes szakaszai közt milyen ellentmondások vannak. Az egyik helyen a javaslat a zsidók beözönését kifogásolja, a másik helyen pedig az asszimilálás hiányát nehezményezi. Ruppert Rezső ezután rámutat arra, hogy a zsidóság vállalkozásai mennyi munkát alkalmat teremtettek az országban. Ez most megszünt. Félni kell attól is, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése után bojkott-mozgalom indul meg Magyarországon ellen, és a magyar áruk ellen is. Vállalatok fognak likvidálni, ami maguk után vonja majd gyárak és üzemek bezárását. Szerinte a történelmi érdekeket is sérti a javaslat. A magántulajdonnak ilyen hozzájárulása csak akkor engedhető meg, ha az mindenkit érint. Nagyon nehéz lesz szerinte 60—70 ezer ember utánpótlása.

Ruppert Rezső különvéleményének elmondása után Krudy Ferenc szót elsőnek hozzá a javaslatához, a javaslat mellett. Kifejtette, hogy a zsidó kérdést meg kell oldani és ezzel a gazdasági helyzet megoldódik. Ezután a javaslat tárgyalását keddre halasztották.

Budapestről jelentik: Gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklétével a magyar kormány minisztertanácsot tartott, amelyen az időszerű kérdéseket vitatták meg, amely este fél 9 órakor ért véget.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 e.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Román nyelvtanárnőt keresek azonnalra. Cim a kiadóban. 784

LAKÁS

Háromszobás, emeleti, uccai lakás május 1-re kiadó. Str. Closca 10. 950

Bulevardul Carol 44. szám alatt emeleti urilakás kiadó. Bővebbet ugyanott, földszint. 953

Modern négyszobás, összkomfortos lakás, kis angol kerttel május 1-re kiadó. Str. Sincai 15. 951

Blv. Gen. Dragalina 16.

Emeleti 3 és 4 szobás központi fűtés teljesen modern lakások május 1-re kiadó. — Bővebbet a házfelügyelőnél.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy jókarbanlevő fehér vas gyermekágy. egy 30 literes zománcos zsirós-bödn. Ugyanott egy zongora bérbeadó. Cim a kiadóban. 944

Eladók: 8-as Clayton-Suttleworth kazán kitűnő állapotban, 42.000 literes tartány. keveset kasznált. Erős légtartány. kazánlemezéből, szegezelve. 900—2000 mm. Kuba György kazánkovács. Strada Lupilor 1. 954

Világos topolya háló 5800 leiert sürgősen eladó. Juhász. Str. Col. Pirici 3. az udvarban, színházzal szemben. 957

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk. Cim a kiadóban.

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, brilliáns-köveket, szőnyegeket veszek sürgősen megbízóim részére.

Nagy választékban kaphatók

modern ebédők, hálóok, keleti és bel-földi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zálogkölcsönöket közvetítünk

a timisoarai zálogházba, előzetes nyújtunk.

Zalogcéduláját megvesszük: Tempo bizományi-üzlet, Fischer Filz-palota.

KÜLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban olcsón beraktározható butorok. Tisztaságért, megőrzésért felelősséget vállalok. Eladásokat közvetítek Eladó szép hálószoba és vil. lánycsillárak. Str. Moise Nicoară No. 9—11. 931